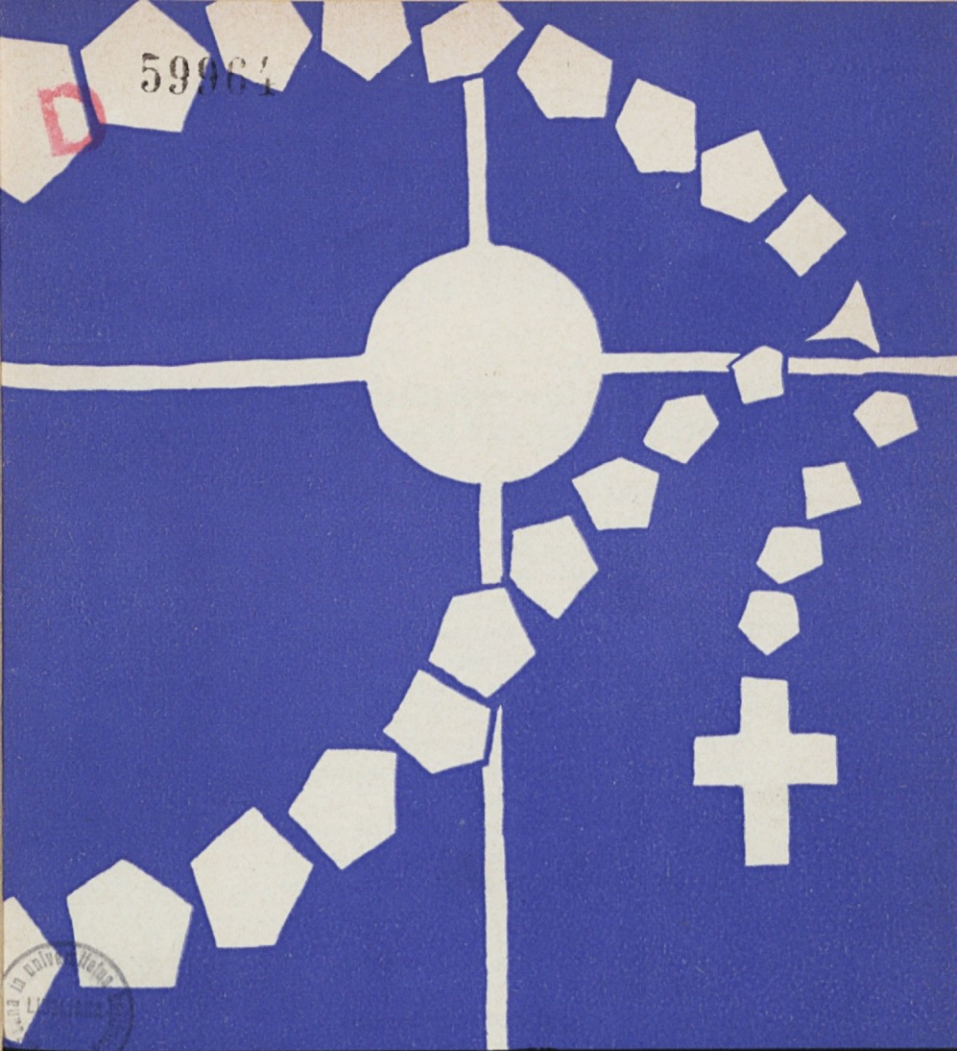

59964

D

OVHOVNO ŽIVJENJE

A VIDA ESPIRITUAL

LETNIK XXXVIII

Januar 1971

“Dar a la vida cristiana un marcado sentido social”

Pavlo VI en un mensaje transmitido a México por televisión, vía satélite, con ocasión del 75º aniversario de la coronación de la Virgen de Guadalupe, dijo que:

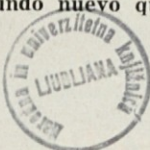
“La corona que la Madre de Dios espera de todos los mexicanos, no es tanto una corona material, sino una preciosa corona espiritual, formada por un profundo amor a Cristo, y al mismo tiempo, por un sincero amor a todos los hombres, los dos mandamientos que resumen el mensaje evangélico (...).”

“Un cristiano no puede sentirse tranquilo mientras haya un hombre que sufre, que es tratado injustamente, que no tiene lo necesario para vivir.”

“Un cristiano no puede menos de demostrar su solidaridad y dar lo mejor de sí mismo, para resolver la situación de aquellos a quienes aún no ha llegado el pan de la cultura o la oportunidad de un trabajo honorable y justamente remunerado; no puede quedar insensible mientras las nuevas generaciones no encuentran el cauce para hacer realidad sus legítimas aspiraciones, y mientras una parte de la humanidad siga estando marginada de las ventajas de la civilización y del progreso (...).”

“Por ese motivo, en esta fiesta tan señalada, os exhortamos de corazón a dar a vuestra vida cristiana un marcado sentido social...”

“Y todos sentid el deber de uniros fraternalmente para ayudar a forjar ese mundo nuevo que la humanidad anhela...”

PD 154/1976

OB NOVEM LETU 1971

Stari znanci smo si že. Zato je prav, da si v začetku leta voščimo srečno in blagoslovljeno Novo leto 1971.

Leto za letom sprejemate „Duhovno življenje“ z istim pričakovanjem in z istim veseljem. Postalo je del vašega doma in kar prazno bi bilo v hiši, ko bi ne vstopilo vsak mesec med Vas.

Ta Vaša naklonjenost nam je kot dobra beseda, zaradi katere skušamo iz leta v leto narediti revijo bolj sodobno, bolj življenjsko, bolj bogato. Razumemo Vašo denarno žrtev. Prav zato bi Vam radi dali v roke kar najboljše.

Vse bralce, pa naj žive v razgibani Argentini, v bogatih državah Združene Amerike, v oddaljeni Avstraliji, v napredni Kanadi, v slovenskem zamejstvu: na Koroškem, Goriškem in Tržaškem, po ostali Evropi in Južni Ameriki, v Afriki in Aziji ter seveda ne nazadnje v Sloveniji, gotovo zanima, kakšna bo naša revija v novem letu, v osemtridesetem letu svojega življenja.

Novi letnik „Duhovnega življenja“ Vam bo prinašal odgovore na vprašanja in luč v dvome, pogum na pot življenja in zglede ljudi in svetnikov. Nudil Vam bo napotke za človeka vredno življenje. V temi zmot in zablod Vam bo kazal pravo pot. Z zgledi in besedo bo revija, zlasti v družinskem delu, poglobljala ljubezen med možem in ženo ter med starši in otroci. Mladinski del pa bo posvečen dekletom in fantom, tem, ki bodo jutri usmerjali naše versko, narodno in kulturno življenje.

Revija Vas bo nadalje obveščala o vseh važnejših dogodkih življenja. Posebej bomo seveda sporočali novice iz Slovenije, iz našegz zamejstva in Slovencev po vsem svetu.

Sporočite nam, prosimo, vse, karkoli bi moglo še izboljšati naše glasilo. Bodite prepričani, da je edino vodilo našega dela: služba Vam.

A. S.

„VSAK CLOVEK JE MOJ BRAT“

**V
ČETRTI
SVETOVNI
DAN
MIRU**

To je stvarina, ki jo je izbral sveti oče sam za prihodnji svetovni dan miru, ki bo 1. januarja 1971. Papež Pavel VI. je izbral to za četrti svetovni dan miru zato, ker bi rad pospešil zavest o edinosti in enotnosti človeške družine in dosegel, da bi kristjani bolj iskreno in temeljito delali za slogo in vzajemnost med ljudmi. Hoče tudi, da bi pregnali iz svojega življenja vsake razločke med barvami, rasami, kulturami, narodi, spoli, socialnimi sloji ali verami.

Evangeljska utemeljitev

Človeško bratstvo pokaže svojo pravo vrednost in dragocenost šele tedaj, kadar premišljujemo njegov najvišji izvor, Boga, ki je ljubezen in Oče vseh. Jezus Kristus, prvorojenec med mnogimi brati, obnavlja posinovljenje med Očetom in človeštvom in tako utrjuje vezi vesoljnega bratstva. „Eden je vaš Oče, tisti, ki je v nebesih“ (Mt 23,9).

Najvišje pričevanje o edinosti človeške družine daje kristjanu Bog, Oče in Stvarnik. Ker je Bog vsakega človeka ustvaril po svoji podobi, ima pred njim tudi vsak isto dostojanstvo.

Poslanstvo in delo Cerkve je v tem, da hodi med ljudi in jih ves čas v zgodovini združuje v božje ljudstvo. Ta vzor se bo končno popolnoma uresničil „v novih nebesih in na novi zemlji“, kakor

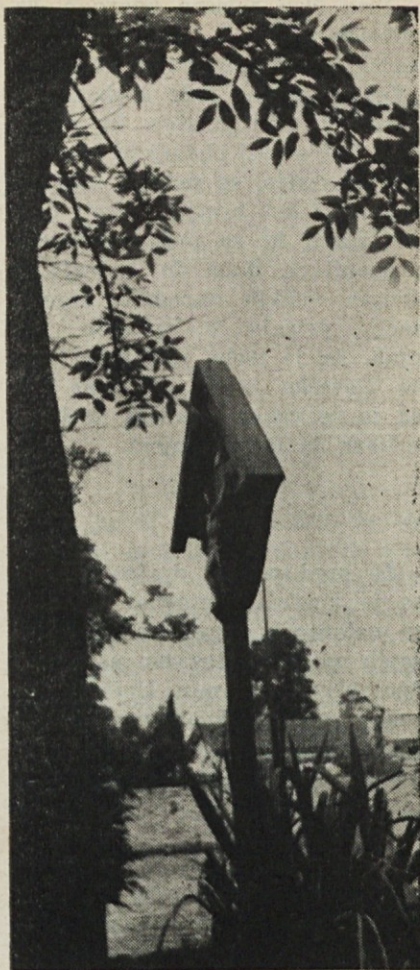
pravi sveti Janez Evangelist v svojem Razodetju, ko bo Kristus predstavil Očetu novo človeštvo, zbrano v „eni sami čredi“.

Premišljevanje teh evangeljskih podatkov mora privedi kristjane do tega, da se bodo zavedali obstoječih razlik, katerih so hote ali ne hote tudi sami sokrivi. Njih pogled rad počiva na njihovih mnenjih in na njihovem delovanju v krogu družine, sosedov, na njihovem delovnem in razvedrilnem okolju, v objemu narodnih in krajevnih organizacij, na mednarodni skupnosti, kamor so bili poklicani, da opravljajo svoje odgovorno delo.

Drugi vatikanski vesoljni cerkveni zbor jasno izjavlja: „Ne moremo klicati na pomoč Boga, Očeta vseh, če odklanjamo bratski odnos do nekaterih ljudi, ustvarjenih po božji podobi. Med razmerjem človeka do Očeta Boga in razmerjem človeka do bratov ljudi je tako tesna zveza, da pravi sveto pismo: Kdor ne ljubi, Boga ne pozna“ (1 Jan 4,8) (Izjava o razmerju Cerkve do nekrščanskih verstev, 5).

Delati za mir z vsemi ljudmi

Svetovni dan miru hoče opozoriti katoličane srednjega okolja, da bi šli naproti vsem, ki pospešujejo mir na svetu. Že izbira tvarine jih spravlja v zvezo s sodelovanjem pri svetovnem boju združenih narodov proti rasizmu leta 1971.

...O Bog, ki si z dragoceno krvjo svojega edinorojenega Sina hotel posvetiti križ v znamenje življenja, prosimo te, da se bodo vsi, kateri se vesele poveličanja sv. Križa, veselili povsod tudi tvojega varstva.

Prvi člen splošne izjave o človekovih pravicah je za vse določil načelo o človeškem bratstvu: „Vsi ljudje se rodé svobodni in enaki v dostojanstvu in pravicah; ker so vsi obdarjeni s pametjo in vestjo, se morajo med seboj vesti kot bratje“. Tudi druge izjave, ki so prišle iz istega plemenitega duha in izvirajo iz drugih velikih narodnih organizacij, pričajo o splošnih težnjah, da je treba spoštovati vsako človeško osebo. Vendar žal, da je še velika razdalja med besedilom in uresničenjem.

Rasizem

Že pred pet in dvajsetimi leti se je končala svetovna vojna in se ustanovila Organizacija združenih narodov. Rasizem pa še vedno zelo ogroža mir. Uničuje človekovo podobo, kvari vest in nasilno razdvaja ljudi in narode

med seboj. Njegovi načini mišljenja so se razširili in zasidrili v duhovih. Socialni odnosi nosijo znake odkritega in skritega načina. Ponovno hočejo vpeljati kulturna izročila, da bi tako ohranili nadoblast ene rase nad drugo. Skušali so celo v nekaterih krajih navajati sveto pismo, da bi branili trditve in dejanja rasistov.

Svet se vedno bolj zaveda svoje edinosti in medsebojne odvisnosti vseh v isti vzajemnosti. Zato hoče tvarina, določena za dan svetovnega miru, združiti mednarodno prizadevanje in opozoriti ljudi na krivico, ki jo navdihujejo nevdružni in vsaki velikodušnosti nasprotni nagibi, ko izjavlja: „Vsak človek je moj brat.“ Želimo, da bi skupno delo vsem zagotovilo ponovno pravice vsem, neodvisno od rase, barve in narodnosti.

Rasizem ni v današnjem svetu edini vir krivičnih razlik med ljudmi. Dan za dnem se sprejemajo in proglašajo popolnoma nespremenljive zahteve, ko imajo svojo osnovo v nekaterih socialnih skupinah samih in zagovarjajo različnost kulturnega stanja, socialnega položaja, spola ali vere.

Še več! Predrzni predsodki, včasih celo uzakonjeni, ki se širijo od rodu do rodu, nasprotujejo temu, da bi vsi prišli do istih

pravic in svoboščin in delajo tako nedopustne zapreke.

Beseda „osvoboditev“ i ma prav v tem času presenetljivo privlačen odmev, ker odgovarja žeji ubogih in majhnih po koncu razmer, ki jih ovirajo, da ne morejo uživati svojih najvažnejših pravic.

Kdo more tajiti, da bi bilo na tem izredno širokem polju mogoče usmeriti k pravemu cilju duhově tako posameznih oseb kakor socialnih skupin?

Treba je vzgajati za mir

Svetovni dan sprejema tudi važno vzgojno nalogo. Ljudi vabi, naj si izprašajo vest. Vzgoja ni samo v presojanju in obsodbi bližnjega, tudi ne v tem, da ga prisilimo, da izbere določeno smer, ampak poskuša doseči, da vsak spozna predvsem svojo sokrivdo pri tem, kar je storil slabega. Ne gre za križarsko vojsko proti ljudem, oblastem ali narodom, ampak zato, da vsak v svojem življenju pride do iskrene volje, da bo vsakega človeka cenil, spoštoval in ljubil tako, kakor zasluži kot član človeške družbe, kot božja stvar in predmet božje ljubezni.

Toda ne samo za posamezno, nudi se priložnost prav tako tudi za skupno izpraševanje vesti o vedanju našega rodu, koliko je nehal dajati sili prednost pred pravico, koliko imajo slabotni možnost, de-

lati, da se slišijo, koliko se spoštujejo mednarodne pogodbe o teh zadevah? Če je res, da pripadamo istemu človeštvu, je jasno, da so vprašanja, ki nastajajo iz različnih oblik razločkov med ljudmi, zadeva vsega človeštva; zakaj vsak je odgovoren za svojega brata, pa naj prebiva kjerkoli na svetu. Vsak posameznik je bil zares postavljen za varuha svojega brata.

Vpliv svetovnega dneva miru mora vedno bolj prodirati preko mej samo nekega preprostega spomina. Papež Pavel VI. poziva ob tej priložnosti katoliške vernike, ki so združeni posebno s tistimi, s katerimi izpovedujejo isti evangelij in sodelujejo z vsemi ljudmi blage volje, da bi prinesli svetu kvas Kristusove ljubezni, ki je vir vesoljnega bratstva in miru.

Poslovenil Gregor Mali

15 - letnica C.E.L.A.M.A.

Latinsko ameriški škofovski svet deluje že 15 let. Imel je velik vpliv na delovanje in na preureditev latinskoameriške Cerkve. Res je bilo in je še zdaj njegovo delovanje omejeno. Imelo je tudi — tako, kakor ima vsako človeško delo — svoje nepopolnosti in pomanjkljivosti. Kljub temu je rodilo vidne uspehe. Na celini in zunaj nje so njegovo delovanje zelo pozorno opazovali. Uspehi, ki jih je ta škofovski svet za Latinsko Ameriko dosegel, presegajo vse pričakovane in celo možnosti tega sveta samega.

1. Latinskoameriški škofovski svet je pomagal buditi in vzgajati v škofiji čut zbornosti, medsebojne povezanosti in tudi med različnimi Cerkvami. Dosegel je, da so latinskoameriška vprašanja vse Cerkve na celini tako osvojili, kakor bi bila njihova.

2. Ta škofovski svet je budil v različnih članih božjega ljudstva vest, da so spoznali potrebnost

globoke in pametne verske obnove po navodilih, ki jih je zanje dal zadnji koncil. Pomagal je tudi širiti zavest življenjske navzočnosti Cerkve pri sedanji preobrazbi celine. Prav posebne usluge je izkazoval različnim odsekom in ustanovam, sestankom različnih škofovskih odborov in krožkov. Posebno je podpiral tudi tečaje, kongrese in zborovanja za verski pouk, za socialno delo, za službo Cerkvi, za misijonske poklice, za dušnopastirstvo, za laiški apostolat, za edinost kristjanov in za spoznanje važnosti družbenih občil. Vse to je začelo polagoma buditi in močno dvigati versko zavest v božjem ljudstvu in zanimanje in smisel za Cerkev. Ugled Latinskoameriškega škofovskega sveta se je v tem času zelo dvignil, zato se je pa tudi povečala njegova odgovornost.

3. Latinskoameriški škofovski svet je tudi uspešno sodeloval pri raziskavanju lastnega stanja in dejanskega položaja Latinske Amerike, zlasti na bogoslovnem in pastoralnem, na katehetskem in bogoslužnem področju. Najvažnejše delo so opravili strokovnjaki. Uspešno pa so to delo podpirale tudi različne ustanove, čeprav je bilo treba premagati mnogo ozkosrčnosti in pomanjkljivosti.

4. Ta škofovski svet se je prizadeval, da bi s tem, kar ima latinskoameriška Cerkev posebnega, značilnega, pomnožil mnogovrstno bogastvo vesoljne Cerkve. Latinskoameriška Cerkev ima svoje izvorno bogastvo. Treba ga je le od-

kriti, pomnožiti in darovati vsej Kristusovi Cerkvi na svetu. To je prav posebno ura Cerkve v Latinski Ameriki. To je Cerkev, ki se pomlaja, preraja in budi veliko upanje.

5. Uspehi Latinskoameriškega škofovskega sveta so se posebno jasno pokazali pri pripravi na drugo glavno zborovanje latinskoameriških škofov. Po dobrohotni odredbi svetega očeta je dobil ta škofovski svet posebno posredovalno nalogo. Zborovanje v Medellinu ni samo last tega škofovskega sveta, ampak je sad dela vseh latinskoameriških škofov. Zato Latinskoameriški škofovski svet smatra za svojo dolžnost, da poskrbi, da se bodo navodila medellinskega zborovanja pravično razlagala in izvajala, ker je bilo to zborovanje zveličavni dogodek in popolnoma versko dejanje.

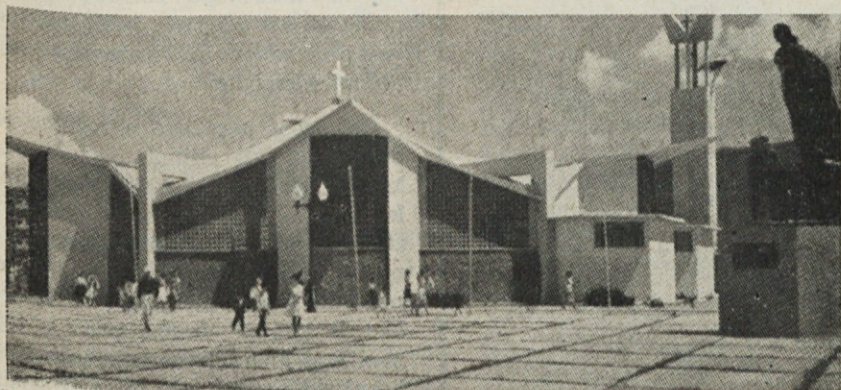
6. Latinskoameriški škofovski svet je bil ves čas povezan tudi z Latinskoameriško redovniško zve-

zo. Ta cerkvena povezanost med obema ustanovama, zlasti posebna razporeditev dušnega pastirstva na celini, sta pospeševali delavnost Cerkve v Latinski Ameriki.

Latinskoameriški škofovski svet začenja novo dobo svojega življenja. To dobo označuje resno prizadevanje za bogoslovno zrelost in za duhovno globino. Sicer sta tudi organizacija in zgrajenost potrebni. Svet se prizadeva, da bi v tem smislu uredil svoje delovanje. Vendar mu gre najbolj za pravega duhá.

Ta škofovski svet želi, da bi vedno zvesto spolnjeval svojo posebno službo, da bi bil orodje božje previdnosti, s katerim bo božji Duh izvršil v Latinski Ameriki vse naloge, ki jih je dal zadnji koncil.

Te misli je o Latinskoameriškem škofovskem svetu napisal mons. Edvard Pironio, škof in njegov glavni tajnik ob petnajstletnici ustanovitve tega sveta.

Gradnja novih cerkva je ena izmed velikih skrbi latinskoameriških škofov.

**Razlaga
okrožnice
„Humanae
vitae“**

Škofje, duhovniki, poročeni in neporočeni verniki so dolžni razlagati in širiti nauk okrožnice v njeni doktrinalni celotnosti. Nikomur ni dovoljeno širiti samo en del tega nauka ali ga celo pačiti. Papež Pavel VI. se sam večkrat pritožuje nad napačnimi razlagami svoje okrožnice. Mi moramo paziti na to, kar pravi papež, a ne, kar govore ali pišejo kateri koli privatni teologi, ako vidimo, da pačijo papežev nauk. Ne pustimo se pri tem zapeljati katerim koli zvenečim imenom. Ljubezni mora voditi pri razlagi in širjenju tega nauka, a ne egoistična nagnjenja, da si olajšamo življenje ali se preveč prilagodimo svetu. Kakor drugje tudi tukaj ne smemo hoditi po poti manjšega napora, ampak po poti celotne resnice, kakor je izražena v papeževi okrožnici.

Celotnost papeževe okrožnice je mogoče dojeti edinole v luči zakonske ljubezni, kakor jo je razložil tudi 2. vatikanski cerkveni zbor. Papeževe okrožnice nasprotno ni mogoče pravilno doumeti ne pravilno naobrtni na življenje, ako je kdo ne doume prav v tej pozitivni luči celotne zakonske ljubezni, ki prihaja od Boga in vodi k Bogu. S takšno razlago bomo

veliko laže pridobiti ljudi za nauk okrožnice. Papež prikazuje vzvišenost človekove ljubezni, ki se seksualno izraža v zakonu in v zakonskih odnosih. Nauk Humanae vitae ima za temelj popoln pogled na človeka, ki je iz duše in telesa, v perspektivi njegove zemeljske eksistence in določenosti za večno življenje. V tej perspektivi se razodeva zakonska ljubezen kot odsev božje ljubezni v ljudeh, ki zedinja zakonca med seboj in hkrati z Bogom. Ta ljubezen je nerazdružno povezana s stvariteljsko ljubeznijo, tako da mora vsako posamezno zakonsko dejanje, kakor pravi papež, biti odprto k življenju. Zakonska ljubezen je po svoji naravi naravnana na to, da podaljša sama sebe, kolikor je zedinjenje dveh teles in dveh duš, to se pravi, dveh oseb, določeno za posredovanje življenja in za rojstvo otrok, ki so „najodličnejši dar zakona“ (HV t. 9).

Od tod izvira veličina zakonske ljubezni, ki zedinja dve osebi v zavestnem čutenju volje. To čutenje je globoko človeško in, posvečeno v milosti, dobiva božansko vrednost.

Kaj je dovoljeno in kaj prepovedano

Zaradi celotnosti našega poučevanja moramo pomniti tisto, kar je v tej okrožnici dovoljeno in kar je prepovedano.

Tukaj je prav omeniti dve nraveni načeli. Najprej klasično načelo

o dejanju z dvojnimi učinki. Po tem načelu je dovoljen posreden splav, posredna sterilizacija in posredna uporaba kontracepcijskih sredstev. Okrožnica pravi: „Cerkev pa nikakor ne smatra za nedovoljeno uporablanje kontracepcijskih sredstev, ki so potrebna za zdravljenje organizma, čeprav se kot posledica predvidi preprečitev rojstva, le da ta preprečitev ni iz nobenega razloga neposredno hotena“ (HV t. 15). Dovoljeno je torej vzeti resnično zdravilo, npr. zaradi regulacije popolnoma neurejenega mesečnega ciklusa, zaradi odložitve ovulacije pred kon-

certnim ali športnim nastopom, potovanjem ali izpitom, verjetno v času dojenja zaradi ureditve organizma.

Drugo načelo je načelo o upravičeni pravični samoobrambi. Dovoljeno je torej vzeti sredstvo, da se more žena ubraniti pred krivičnim napadalcem, npr. pred nasilnežem.

Dobro si je treba zapomniti, da v teh primerih ni dovoljeno nameravati preprečitev spočetja, ampak to samo dopustiti.

Nikakor pa ni dovoljeno jemati kontracepcijska sredstva kot manjše zlo v primeru tako imenovanega navzkrižja (kolizije) dolžnosti. More se namreč pripetiti, da starši ne morejo, in tudi ne smejo imeti več otrok. To je ena dolžnost. Druga dolžnost je, podpirati zakonsko ljubezen z zakonskimi dejanji, ker bi brez tega zakonska ljubezen in z njo zakon mogla priti v nevarnost. Izmed teh dveh dolžnosti: ne imeti več otrok in obvarovati zakon, nekateri menijo, da je večja dolžnost obvarovati zakon, pa potem trdijo, da je nemogoče obvarovati zakon s periodično zdržnostjo, in v teh primerih dovoljujejo uporabljanje kontracepcijskih sredstev kot manjše zlo. Mi pa smo mnenja, da ni dovoljeno delati hudo, da dosežemo dobro. In v teh primerih je edino dovoljeno sredstvo, da se obvaruje zakonska ljubezen in tako rešuje sam zakon, periodična zdržnost in uporabljanje zakona v nerodovitnih dneh.

Še manj je dovoljeno jemati kontracepcijska sredstva pod pretnostjo, da se, kakor hočejo nekateri, posamezna dejanja zakonskega življenja podrejujejo njegovi celoti, in baje zato ne bi moralo vsako zakonsko dejanje biti neposredno naravnano na življenje in porajanje: zadosti bi bilo, da bi bilo (tako naravnano) posredno, to je, s tem, da je zakon kot tak rodovit, a zakonsko dejanje izraz rodovitne zakonske ljubezni. A takšna razlaga nasprotuje sami naravi roditeljske sposobnosti kot take (HV t. 13), in potemtakem tudi naravi samega zakonskega dejanja kot takega.

Papež ima pravico tolmačiti tudi naravni npravni zakon

Nekateri so govorili, da se je papež Pavel VI. vtaknil v vprašanje, ki ne sodi v njegovo pristojnost, ker Cerkvi pripada sodba o razodetih resnicah, ne pa o resnicah naravnega reda in postave.

Nasprotno je resnica, da je papež nezmotljivi učitelj ne samo razodete božje postave, ampak tudi naravne npravne postave, ki vanjo sodijo prav zakoni o posredovanju človeškega življenja. Te resnice naravne npravne postave so tesno povezane z razodetimi resnicami, kakor je povezan temelj kake stavbe s stavbo samo, ki na njem počiva in od nje dobiva svojo trdnost (prim. Rim 1, 18-20).

In čeprav papež Pavel VI. ne objavlja v svoji okrožnici nauk o

posredovanju človeškega življenja kot versko resnico, opredeljeno ex cathedra, jo vendar objavlja v njenih bitnih potezah kot popolnoma zanesljivo in avtentično (doctrina catholica). Vprašanje je namreč, ali je mogoče resnice naravnega reda opredeliti in potem verovati kot versko resnico. Nekateri to dopuščajo, a drugi ne. Zato je papež v tem previden in nauk svoje okrožnice ne opredeljuje ex cathedra kot versko resnico, a z dovolj jasnimi besedami nas uči, da on ta nauk izroča kot nauk, ki vanj ni dovoljeno dvomiti, in ki ga je treba spoštovati, ako se hočemo zveličati.

Pokorščina cerkvenemu učiteljstvu

Papež celo naravno in pravno postavo o posredovanju človeškega življenja povezuje s samim božjim razodetjem, ko npr. pravi, da je ta naravna in pravna postava „razsvetljena in obogatena po božjem razodetju“ (HV t. 4). Okrožnica ne gre niti preko sv. pisma, kakor bi se moglo prvi trenutek zdeti. Več kakor tretjina opomb vsebuje navedke iz sv. pisma. Načela o božji poklicanosti in določitvi človeka na sploh, in posebno v zakonskem življenju, ki na njih gradi okrožnica, se nahajajo v svetopisemskem nauku. Končno se okrožnica, kakor tudi 2. vatikanski cerkveni zbor, sklicuje na okrožnico papeža Pija XI. „Casti conubii“, ki je v njej izrecno zapisano, da je bil ta nauk o posredovanju

človeškega življenja „od začetka izročen in ni bil nikoli ukinjen“ (AIAS 22-1930-560).

Torej resnice, ki so v okrožnici, pripadajo objektivnemu in pravemu redu, ki se mu mora vsakdo podrežati.

Ako hočemo vršiti apostolat razlaganja in vzora celotne zakonske in pravne, kakor nam jo razlaga Humanae vitae, moramo zato v vernikih in v nas samih utrjevati duha vere, iz katerega edino more vznikniti resnična in iskrena pokorščina avtentičnemu cerkvenemu učiteljstvu.

Versko stanje v ZDA

Združene države Severne Amerike imajo 126 milijonov in 500 tisoč ljudi. Katoliška Cerkev sama ima 45 milijonov vernikov; zato je tudi med vsemi veroizpovedmi največja po številu. Za njo prideta cerkev baptistov in cerkev metodistov; vsaka od njiju ima 11 milijonov vernikov. Judovske shodnice pa imajo okoli 6 milijonov pripadnikov.

Vsak teden se udeleži božje službe v Združenih državah 43 odstotkov odraslih prebivalcev; v Holandiji 42, v Avstriji pa 38 odstotkov. Najmanj odraslih ljudi se udeležu vsak teden božje službe v Severni Evropi: na Finskem 5, na švedskem 9, na Norveškem pa 14 odstotkov.

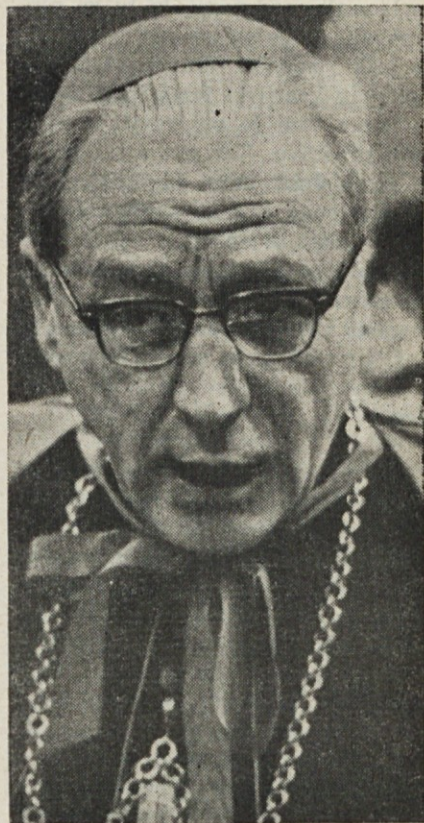
Problem holandskega katekizma

Med mnogoterimi pojavi notranje krize, ki pretresa Cerkev v teh nemirnih časih po zadnjem cerkvenem zboru, zasluži prav gotovo našo pozornost in trezno presojo Katekizem, ki je izšel leta 1966 na Holandskem, pod naslovom: De Nieuwe Katechismus — Novi katekizem, in je takoj vzbudil tako v lastni deželi kot v prestavah, ki so se kmalu pripravile, tudi drugod po svetu veliko zanimanja zaradi novosti svojega načina podajanja in razlaganja krščanskega nauka, obenem pa tudi veliko zaskrbljenost zaradi mnogih nejasnosti in netočnosti v učenju nekaterih temeljnih verskih resnic, ki spadajo v našo tradicionalno vero, v zaklad verskih resnic, ki je bil po Kristusu in apostolih izroččen Cerkvi, da nad njim čuje in ga nepokvarjenega ohranja in oznanja.

Ta Novi Katekizem je po naročilu in z odobrenjem holandskih škofov pripravil in izdal Katehitični inštitut v mestu Nimega. Po mnenju nekaterih teologov sta njegova duhovna očeta, akoravno ne direktna avtorja, progresivna holandska teologa Schillebeeckx in Schoonenberg. Glavni namen izdajateljev je bil podati evangeljski nauk modernemu človeku v taki obliki in s takimi izrazi, ki odgovarjajo njegovi miselnosti in sprejemni sposobnosti. To prizadevanje je samo na sebi hvalevredno, saj je sam papež Janez XXIII ob otvoritvi

priporočal zbranim škofom, naj se zelo trudijo za to, da podajajo katoliški verski nauk primerno ljudem našega kritičnega časa, vendar ohranjujoč vedno isti smisel in pomen razodetih resnic. Papež Pavel VI. pa je glede tega obnovitvenega stremljenja v svoji homiliji, ki jo je imel tik pred razglasitvijo vere božjega ljudstva, 2. vatikanskega cerkvenega zbora ob zaključku leta vere, ki smo ga obhajali v spomin 1900-letnice smrti svetih apostolov Petra in Pavla, 30. junija 1968, pred baziliko sv. Petra v Rimu, ob navzočnosti ogromne množice vernega ljudstva z vsega sveta, z vso avtoriteto najvišjega učitelja Cerkve izjavil sledeče: „Dobro vemo, kakšne motnje vznemirjajo danes z ozirom na vero gotove skupine ljudi, kateri niso ušli vplivom tega sveta, ki se v svoji celotnosti spreminja, v katerem se mnoge resnice ali v celoti zanikajo ali se njih resničnost osporava. Še več, vidimo celo nekatere katoličane, ki so se dali ujeti po gotovi želji spreminjanja in prenavljanja. Cerkev seveda sodi, da je njena dolžnost, ne prekinjati napore, ki naj vodijo do vedno globljega spoznavanja božjih skrivnosti, iz katerih izvira toliko zveličavnih sadov za vse, in jih obenem podajati ljudem sledečih si časovnih obdobij z vsak dan večjo sposobnostjo in primernostjo. Toda istočasno se je treba silno varovati, da se obenem s preiskovanjem ne porušijo same resnice krščanskega

nauka. Če bi se to zgodilo — in z žalostjo vidimo, da se to v resnici dogaja —, bi to prineslo zmedo in dvom v duše mnogih vernikov.“ Ta izjava sv. očeta se nanaša na celotno, često neprevidno in nevarno pisanje nekaterih katoliških teologov, ki bi katoliški verski nauk radi tako modernizirali, da bi ga približali sedanjemu svetu

Holandski primas Alfrink

tudi za ceno okrnitve gotovih bistvenih sestavin. Gotovo pa je imel papež v mislih tudi Novi holandski katekizem, katerega avtorji trdovratno vztrajajo pri objavljenem besedilu in do danes še niso hoteli vključiti vanj popravkov in dopolnil, ki jim jih je predložila Sveta stolica.

Večina bralcev Duh. življenja tega katekizma ne pozna in jih bo le malo med nami, ki bi ga bili prebrali. Prestavljen pa je že v angleški, nemški, francoski, katalonski in kastilski jezik in slišimo, da doma tudi že pripravljajo njegovo prestavo. Ker gre v tej stvari za čistost vere in krščanske morale, bo dobro in primerno, da smo o glavnih spornih točkah tega Novega Katekizma poučeni. Kratki tozadevni sestavki v Duhovnem življenju nam bodo mogli služiti v potrjenje in poživitev naše vere v nekatere temeljne resnice.

Izjava kardinalske komisije o Novem Katekizmu v Holandski

Objavljena je bila 15. oktobra leta 1968. V prvem delu podaja potek tega teološkega spora, ki ga je Novi Katekizem povzročil, v drugem delu pa objavlja popravke in dopolnila, ki bi se morala v Novi Katekizem vključiti.

V zgodovinskem delu je povedano v glavnem sledeče: Ko je bil na Holandskem objavljen Novi Katekizem (1966), knjiga, ki po eni

strani izkazuje izredne kakovosti, po drugi strani pa je s svojimi novimi mnenji od vseh početkov razburila mnoge kristjane, Sveta stolica, v moči svoje službe, da brani vero božjega ljudstva, ni mogla, da se ne bi za to zadevo zanimala. Sveti oče je odločil, da se za začetek otvori razgovor o težkočah, ki jih je Novi Katekizem v svojem tekstu sprožil, in to med tremi teologi, imenovanimi po Sveti stolici in drugimi tremi, imenovanimi po holandskem episkopatu.

V tem razgovoru, ki je potekal od 8. do 10. aprila leta 1967, so teologi, izbrani po Sveti stolici, sledeč navodilom Koncilske kongregacije in mišljenju svetega očeta, z zaupanjem predložili svojo prošnjo, naj se v Novi Katekizem vnesejo nekatere dobro premišljene ugotovitve, ki nedvomno odgovarjajo veri Cerkve, resnici in krščanskemu čutu vernikov. Razgovor pa ni rodil sadu. Niti se niso vnesle spremembe glede onih točk, ki jih je bil sam sveti oče navedel kot za zgled: „V tem, kar se npr. nanaša na deviško spočetje Jezusa Kristusa, ki je dogma katoliške vere; nauk o bivanju angelov, utemeljen v evangelijih in v izročilu Cerkve; zadostilni in daritveni značaj odrešenja, ki ga je Kristus daroval Očetu, da zbriše naše grehe in spravi ljudi z Očetom.“

Ko je sveti oče po posebnem poročilu omenjene teološke komi-

sije zvedel za izid tega razgovora, je naročil novi komisiji šestih kardinalov: Frings, Lefébvre, Jaeger, Florit, Browne in Journet, naj stvar preiščejo in podajo o njej svojo sodbo. Ta komisija se je prvič sestala v dneh 27. in 28. junija 1967, ob navzočnosti teologov, večjih holandskega jezika, in je odločila, da mora biti Novi Katekizem natančno pregledan, predno bi se objavile nove izdaje in prevodi. Poleg tega je izbrala drugo komisijo teologov, pripadajočih sedmim različnim narodom, da pregledajo tekst Katekizma in podajo svoje mnenje. Medtem so avtorji Katekizma z ozirom na poročilo o prvem razgovoru v aprilu 1967 objavili v septembru vrsto popravkov. Po skrbni proučitvi je druga komisija teologov izdelala svoje lastne opombe, tako glede Katekizma kot o vrsti objavljenih popravkov, katerih večino so presodili za nezadostno. Vse to so potrdili v popolnem soglasju.

Ko so omenjeni kardinali prejeli med drugimi dokumenti te opombe teologov, so se vnovič zbrali od 12. do 14. decembra l. 1967. Potem ko so se o teh opombah, drugo za drugo, razgovorili, so v dokončni obliki odločili, katere stvari in iz katerega vzroka morajo biti v Katekizmu popravljene. Poskrbeli so, da majhna komisija, sestavljena s sodelovanjem holandskega kardinala Alfrinka iz dveh svojih in dveh po holandskem eniskonatu izbranih delegatov, to delo dokončno izvrši. Delo te ko-

misije se je končalo v februarju 1968 in je bilo poročilo o tem predloženo Sveti stolici, komisiji kardinalov in holandskemu episkopatu. Nove redakcije katekizmovega teksta so bile predložene Katehetičnemu institutu v Nimega, ki je knjigo izdal, 14. marca 1968.

Po dolgem molku so avtorji Novega Katekizma 10. junija 1968 holandskim škofom, svojim predstojnikom, takole odgovorili: „Skupno smo prišli do enoglasnega zaključka, da je treba predložene popravke, tako posamezne kot v celoti, zavrtni.“

Medtem pa je že izšel angleški prevod Novega Katekizma, brez odobrenja holandskih škofov in brez dolžnih popravkov. Na isti način so bili objavljeni nemški, francoski, katalonski in španski prevodi.

Francoski kardinal Lefébvre, član kardinalske komisije in tedanji predsednik francoske škofovske konference je glede te francoske izdaje Novega Katekizma, ki so mu pa prevajalci dali širši naslov: Uvod v krščansko vero, izjavil: „Katekizem je vzbudil, kot je znano, resne težkoče v redu cerkvenega učiteljstva. Njegov tekst zahteva globoke popravke, da njegova zamolčanja, dvoumnost in pomote ne povzročijo resne nevarnosti za čistost vere.“ Pravtako so nemški škofje v skupnem pastirskem listu obsodili založbo, ki je izdala nemški prevod

brez njihove vednosti in odobr-
nja. Španska škofovska konferen-
ca enako v posebni izjavi obža-
luje in obsoja, da je bil Kateki-
zem preveden v katalonščino in
kasteljanščino in objavljen brez
cerkvenega odobrenja, v nepoprav-
ljenem originalnem besedilu, sicer
z dodatkom nekaterih popravkov,
ki pa jih škofje smatrajo za po-
polnoma nezadostne. Zaključujejo
takole: „Ne potrjujemo in zavra-
čamo knjigo, ki v tej obliki ni do-
pustna, popravljena pa bi bila lah-
ko pozitivno koristna.“

*Popravki, ki naj se v Novem
Katekizmu izvedejo*

Kardinalska komisija v svoji že
omenjeni izjavi drugo za drugim
naštevata poglavja, ki jih je treba
v Novem Katekizmu popraviti in
tako njegovo besedilo v soglasju
s tradicionalnim cerkvenim nau-
kom izpopolniti.

Ta poglavja so naslednja: 1. V
poglavju o stvarjenju naj Kate-
kizem jasno uči bivanje angelov
in hudobnih duhov teh nepo-
sredno stvarjenje človeške duše.
2. Popraviti je treba nauk o iz-
virnem grehu. 3. Katekizem naj
nedvoumno uči vedno devištvo
presvete Device Marije in deviško
spočetje Jezusovo v njenem tele-
su. 4. Brez dvoumnosti naj poda
katoliški nauk o Jezusovem zado-
ščanju, ki ga je daroval Očetu
za nas. 5. Jasno naj uči, da se Je-
zusova daritev na križu obnavlja
v daritvi svete maše. 6. Nedvoum-

no naj se v Katekizmu pove, da
je po spremenjenju kruha in vi-
na Jezus resnično, dejansko in
bistveno pričujoč v zakramentu sv.
Rešnjega telesa, kjer se nam daje
v svetem obhajilu in da ostane
pričujoč med nami tudi po obha-
jilu, dokler se podoba kruha ne
spremeni. 7. Izpopolni naj se nauk
o nezmotljivosti Cerkve in o spo-
znanju verskih skrivnosti. 8. Ja-
sno naj se uči razlika med splo-
šnim duhovstvom vernikov in hie-
rarhičnim, posvečenim duhovniš-
tvom ter o oblasti, ki jo imajo v
Cerkvi papež, škofje in duhovni-
ki. 9. Bolj točno in jasno naj se
poda nauk o presveti Trojici, o
učinkovitosti zakramentov, o na-
ravi čudežev, o življenju po smrti,
o sodbi in poslednjem očiščenju,
o neposrednem gledanju Boga v
nebesih. 10. Popravi naj se v Ka-
tekizmu nekatere točke iz moral-
ne teologije; obveznost moralnih
zapovedi, nerazdružljivost zakona,
veliki in mali grehi, zakonska mo-
rala.

Vse to je točno in obširno ob-
javljeno v knjigi, ki nosi naslov:
Popravki v holandskem Katekiz-
mu, katere tekst so kot delegati
kardinalske komisije sestavili teo-
logi E. Dhanis, J. Visser in zdaj
že pokojni holandski teolog H.
Fortmann. Španski prevod te knji-
ge je izdala v Madridu Bibliote-
ca de Autores Cristianos (BAC).
leta 1969.

Alojzij Košmerlj

Dvanajst let Cerkve v misijonih

Kardinal Gregorij A. Agagianian je zaradi visoke starosti odstopil kot prefekt kongregacije za širjenje vere; naslednik mu je kardinal Angel Rossi iz Brazila.

Pod vodstvom kardinala Agagianiana je kongregacija za širjenje vere dobila mogočen zagon in dosegla lepe uspehe, posebno še v Afriki, kjer so nastale mnoge samostojne države, je bilo ustanovljenih veliko škofij in nadškofij, so se pomnožila zastopstva Sv. stolice; so bili postavljeni na čelo škofij in nadškofij domači škofje in nadškofje; so bili imenovani in prvi afrikanski kardinali; v misijonsko delo so začeli posegati tudi laiki; krajevne Cerkve so začele lastno življenje v okrilju vesoljne Cerkve.

Že samo nekaj števil nam pokaže velik razvoj misijonskega dela v nekaj več kot dvanajstih letih, ko je bil prefekt kongregacije za širjenje vere kardinal Agagianian. V letih 1960—1970 je narastlo število cerkvenih pokrajin od 735 na 827. Število domačih škofov se je v letih 1957—1969 pomnožilo v Aziji od 61 na 122; v Afriki od 18 na 101; število duhovnikov domačinov se je v letih 1959—1969 povečalo v Aziji od 6403 na 9811, v Afriki pa od 2072 na 3623; število vernikov je v isti dobi narastlo v Aziji od 9.695.943 na 14.149.823; v Afriki od 20.144.550 na 32.097.164.

Kardinal Agagianian je bil prvi prefekt misijonske kongregacije, ki je osebno obiskal misijone v Aziji, Afriki in Oceaniji in je tako navezal in še bolj utrdil osebne stike s hierarhijo misijonskih dežel.

Sv. oče Pavel VI se je v poslovnem pismu kardinalu Agagianianu pristrčno zahvalil za veliko opravljeno delo in ga prosil, da še naprej podpira misijonsko kongregacijo s svojo modrostjo in bogato izkušnostjo.

M. L.

Razgovor z izseljenskim duhovnikom Janezom Grilcem

G. Janez Grilc je bil rojen v Novem mestu l. 1926. Gimnazijske študije je začel v rodnem kraju, končal pa v begunskem taborišču v Avstriji. L. 1945 je vstopil v slovensko begunsko semenišče v Pragljiji blizu Padove, se z njim selil najprej v Briksen na južnem Tirolskem, nato pa v San Luis v Argentini. V duhovnika je bil posvečen 19. marca 1951. Najprej je deloval kot kaplan v argentinški škofiji Mercedes, l. 1958 pa je odšel v Venezuelo, da bi duhovno oskrboval slovenske rojake v tej deželi.

Kako je s Slovenci v Venezueli?

V Venezuelo je šlo razmeroma malo Slovencev. Samo okrog šesto. Bila je vsem nepoznana in vroče se jim je zdelo. In je res. Sonca tam ne manjka, saj leži skoraj na ekvatorju. Zime ni.

Prvi rojaki, ki so stopili na venezolanska tla, so kar obupavali. Nekdo mi je pravil, da bi se takoj vrnil nazaj v Evropo, če bi tedaj imel denar. Počasi pa so se navadili na ljudi in deželo, na sonce in vreme.

Poznejšim rojakom že ni bila tako težka prilagoditev. Našli so v novi domovini sorojake, ki so jim pomagali v začetnih težavah. Ko so se razgledali, so se začeli življati v nove razmere in slovenska pridnost in podjetnost jim

je pomagala pri gospodarski rasti. Nekateri so se povzpeli v tem pogledu zelo visoko.

Ni pa vse samo čisto zlato. Tudi žalostnih primerov duhovne in telesne revščine ni manjkalo, posebno med samskimi.

Med najbolj podjetnimi bi omenil duhovnika Mirka Falleta. Organiziral je izredno šolsko podjetje po vojaškem sistemu. In to iz nič. Začetki so bili skromni, a danes je njegova šola kar celo mesto z osnovno, rokodelsko in srednjo izobrazbo.

Kako je s slovenskim dušnim pastirstvom?

V Venezueli je pet slovenskih duhovnikov. Eden se posveča šoli, kot sem omenil, drugi je salezija-

nec, tretji deluje na deželi na venezolanski fari, dva pa sva v Caracasu. Lansko leto je namreč prišel k meni iz Severne Amerike moj sošolec Milan Hlebš. Midva sedaj vodiša faro sv. Kajetana, obenem pa se posvečava tudi rojakom.

Ko še nisva imela svoje župnije, so se Slovenci zbirali k službi božji v Francoski kolegij. Tam smo imeli mašo v španskem jeziku, ker so bili pri maši v veliki večini domačini. Le po maši je bilo petje, branje evangelija in pridiga v slovenščini.

Enkrat na mesec odhiti eden od naju v 170 km oddaljeno Valencio, da še tam za rojake mašuje. Tudi to srečanje je pristrčno in domače.

Udeležuje pa se slovenske službe božje in naših prireditev le kakih petnajst odstotkov rojakov. Drugi ne čutijo potrebe po povezanosti s Slovenci. Slovenskih tečajev za otroke nismo mogli organizirati.

Ali lahko na kratko označiš Venezuelo?

Je v marsičem različna od Argentine. Po velikosti je štirikrat manjša in tudi prebivalcev je le okrog deset milijonov. Ti so po svojem izvoru latinskega, predvsem španskega porekla in to se izraža ne le v jeziku, ampak tudi v značaju in kulturi.

Španski osvojevalci so pa pripeljali s seboj tudi afriške sužnje. Ta primes je vidna v rasi in folklori.

Razvoj in napredek dežele sta se začela šele po odkritju petroleja pred približno 50 leti in po zadnji vojni s prihodom nove emigracije.

Hitri razvoj je povzročil, da je kar čez noč nastal proletarski sloj, ki nima ne kulture ne imovine, ob maloštevilni eliti, ki ima vsega na pretek. Šele emigracija ustvarja srednji sloj, ki nosi težo dneva pri razvoju države.

Še nekaj zanimivosti: v Venezueli ne poznamo zime in mraza, ampak le deževno in suho dobo. Dan je dnevu enak, traja od šestih zjutraj do šestih zvečer, razlike je le pol ure. Železnic ni, le avti prevažajo ljudi iz enega kraja v drugega.

Izseljenski duhovnik Janez Grile

Pridelujemo koruzo, sladkorni trst, fižol, kavo, banane, pomaranče in drugo tropsko sadje. Vina, žita in jabolk ni. Glavno bogastvo dežele sta petrolej in železo.

Kako je pa s Cerkvijo v Venezueli?

Cerkev se seveda trudi, da bi posredovala ljudem Jezusovo blagovest. Ima pa težave, ker ni duhovniških poklicev. V pomoč so ji tuji duhovniki, predvsem Španci.

Na splošno v javnosti beseda Cerkve še velja. Duhovnik je spoštovan tudi med preprostim in revnim ljudstvom. Njihova religioznost pride do izraza posebno na veliki teden, ko v vsakdanjih procesijah časte Jezusa Nazarečana.

Vir religioznosti je predvsem verouk v osnovnih šolah, kamor gre lahko enkrat na teden veroučitelj. Srednji sloj in bogatejši pošiljajo navadno svoje otroke v privatne šole. Zadnje čase odpirajo tudi župnije svoje farne šole in sicer za revne otroke z nizko šolnino.

Za formacijo elite skrbe razna gibanja, npr. družinsko krščansko gibanje in zlasti „cursillos de cristiandad“ silno veliko dobrega store. Tudi Marijina legija, zlasti med nižjimi sloji, lepo dela.

V marsičem je vse pomanjkljivo, vendar je tudi veliko tolažljivo in obetajočega.

ZBOROVANJE MEŠANEGA ODBORA KATOLIČANOV IN ANGLIKANCEV

V Benetkah je bilo v zadnjem času drugo zborovanje Mednarodnega odbora, ki so ga ustanovili katoličani in anglikanci. Omenjeni odbor je imenoval papež Pavel VI. in kanterberiški nadškof. Podpredsednika zborovanja sta bila: msgr. Alan Clark, pomožni škof v Northamptonu in dr. McAdoo, anglikanski škof v Ossery, Frens in Leihlin. Zborovanje je bilo od 21. do 28. septembra.

Mešanji katoliški in anglikanski odbor je osredotočil svoje delo zlasti na podroben pregled listin, ki so jih sestavili na prvem sestanku, ki je bil meseca januarja 1970 v Windsoru v Angliji.

Na zborovanju so razpravljali o cerkveni oblasti, o euharistiji in o duhovniški službi. Naglašali so tudi, da je zadnji cilj poti, ki jo je ta mešani odbor v Benetkah začel, organska strnitev rimsko katoliške in anglikanske Cerkve in da ima ta odbor posebno nalogo: predložiti smernice za složno, skupno delo.

Novosti o cerkvenem letu

Cerkev, dobra duhovna mati, se zaveda, da je dolžna nekatere dneve v letu posvečevati spominu zveličavnega dela svojega božjega Ženina Jezusa Kristusa. Vsak teden se na dan, ki ga je začela imenovati Gospodov dan, spominja njegovega vstajenja; enkrat v letu, na največji praznik velike noči se ga še posebej spominja hkrati z njegovim blaženim trpljenjem.

Vse Kristusove skrivnosti pa razgrne v teku vsega cerkvenega leta: od učlovečenja in rojstva do vnebohoda, do binkoštnega praznika in do pričakovanja blaženega upanja in prihoda Gospodovega.

Cerkveno leto nas navaja, da uporabljamo sadove Jezusovega trpljenja, smrti in vstajenja, ki nam jih v Cerkvi posreduje Sveti Duh in nas „oživlja“.

1. Bogoslužni delavniki

Tako imenujemo dneve med tednom od ene do druge nedelje. Cerkev priporoča, naj jih posvečujemo z ljudsko pobožnostjo, zlasti pa z evharistično daritvijo in bogoslužno molitvijo. Če ni obveznega godú, se take dni opravlja (brez slave in brez vere) nedeljska maša (ali maša po predpisanem bogoslužnem redu). Bogoslužni delavnik se začne opolnoči ene noči in traja do opolnoči druge noči. Praznovanje velikih, slovesnih

praznikov in nedelj se pa začne že prejšnji dan zvečer.

Nekateri bogoslužni delavniki imajo poseben, poudarjen pomen. To so najprej pepelnica in prvi štirje dnevi velikega tedna (od velikega ponedeljka do velikega četrтка popoldne). Ti dnevi imajo svoje lastno bogoslužje, ki odrine vsako drugo bogoslužno opravilo. Na drugem mestu so delavniki štiridesetdnevnega posta (do nekdanje cvetne nedelje) in zadnjih sedem dni adventa (od 17. do 24. decembra, ki imajo vsi prednost pred obveznimi godovi.

2. Nedelje

Vsak prvi dan v tednu se imenuje nedelja ali Gospodov dan. Nedelja je Gospodov dan zato, ker se ob nedeljah v cerkvenem letu redno spominjamo Jezusovega častitljivega vstajenja, sebe pa pripravljamo na lastno poveljano vstajenje.

Nedelje v adventu, postu in velikonočnem času (vključujoč binškošči) praznujemo bolj slovesno in z večjim poudarkom kakor nedelje med letom. V teh nedeljah ne obhajamo ne slovesnih in ne navadnih praznikov, ampak slovesne praznike bogoslužno praznujemo prejšnjo soboto. Ob takih nedeljah obhajamo le Gospodove praznike, ki smo jih v smislu bogoslužnega leta prenesli na nedeljo.

Najslovesnejša nedelja je nedelja Gospodovega vstajenja, ki

se upravičeno imenuje tudi „velika“ nedelja; pa tudi binškoščno nedeljo praznujemo skoraj prav tako slovesno, ker se z njo konča velikonočna doba.

Bogoslužni red je štiri nedelje v letu določil za obhajanje praznikov:

Na nedeljo v božični osmini je praznik svete Družine.

V nedeljo po 6. januarju je praznik Gospodovega krsta.

V nedeljo po binškoštih je praznik svete Trojice.

Na zadnjo nedeljo v cerkvenem letu, na zadnjo navadno nedeljo, je praznik Kristusa Kralja.

Kjer prazniki Gospodovega razglašnja, vnebohoda in presvetega Rešnjega Telesa niso več zapovedani, se prenesejo na nedelje: praznik Gospodovega razglašnja na nedeljo med 2. in 8. januarjem; Gospodov vnebohod na sedmo velikonočno nedeljo, praznik presvetega Rešnjega Telesa na nedeljo po prazniku presvete Trojice.

Vrste bogoslužnih praznikov

Cerkev obnavlja med vsem cerkvenim letom Kristusovo skrivnost, s posebno ljubeznijo časti Marijo, božjo Mater in vernikom priporoča češčenje mučencev in drugih svetnikov. Pozna trojno praznovanje: slovesni praznik, praznik in god (spomin). Praznik je tem večji, čim bolj nam odkriva skrivnost odrešenja. Slovesni prazniki (tudi vse nedelje) se zač-

no že prejšnje popoldne. Nekateri prazniki (božič, velika noč) imajo vigilijo (bedenji dan) s posebno mašo. Kjer škof tako odloči, imajo lahko že v soboto zvečer nedeljsko mašo. Kdor se je udeleži, je opravil nedeljsko dolžnost.

Druge (navadne) praznike obhajamo v času enega dneva, ki ima 24 ur. Ti prazniki nimajo prvih večernic. Izjeme so le tisti Gospodovi prazniki, ki se praznujejo v nedeljo. Ti se tudi začno s prvimi večernicami. Godovi (spomini) se delé na obvezne (s posebno mašo) in neobvezne. Neobveznih godov se spominjamo po lastni izbiri in pri tem lahko uporabljamo zanje predpisani mašni obrazec.

Obvezni godovi se v postu in zadnji teden pred božičem (od 17. do 24. decembra) spremené v neobvezne. Ne spominjamo se jih več pri mašnih prošnjah, ker je zdaj mašni obred enoten, brez spominov. Na isti dan se pri maši obhaja god le enega svetnika, čeprav je za ta dan v koledarju vpisanih več svetniških imen; ostane le eno, druga odpadejo.

Število obveznih godov je po novem koledarju mnogo manjše kakor je bilo doslej. Zato morejo priti v bogoslužni koledar tudi taki godovi, ki jih izbirajo krajevne Cerkve, škofije ali redovniške družbe in jih praznujejo, ker imajo narodni, krajevni ali redovniški pomen.

Po „Calendarium Romanum“ iz leta 1969 priredil G. Mali

Perú potrebuje duhovniških poklicev

Duhovniški in redovniški poklici so življenjsko vprašanje za Cerkev, je izjavil kardinal iz Lime. Kardinal Juan Landazuri, nadškof v Limi, je namreč v času, ko je bil 16. tečaj za te poklice, govoril bolnikom vse te dežele. V govoru je omenil, da je vprašanje duhovniških poklicev življenjskega pomena za Cerkev, za njeno delovanje in za njen napredek. Vprašanje teh poklicev je bilo vedno pereče, vendar še nikoli jih nismo tako potrebovali ko v naših časih. Obžalovati moramo, da je po mnenju vseh zelo verjetno, da bo duhovniških in redovniških poklicev vedno manj in da bo vedno večja nevarnost za stanovitnost v njih.

Mrzli valovi posvetnega duha se zaganjajo tudi v duhovniška srca in v skupno življenje božjega ljudstva. Treba je v nekaterih posvečenih dušah premagati določene poudke manjvrednosti. Le potem bo duhovniški poklic z vso svojo privlačnostjo zažarel v mladostnih očeh, ki se s krščansko vero vprašujejo, kakšen načrt ima Bog z njihovim prihodnjim življenjem. Pristno in polno krščansko življenje povsod budi in vzgaja duhovniške poklice. Tako je kardinal Landazuri končal svoj govor bolnikom.

Cerkev v prvem stoletju

Pisatelj svetopisemske knjige **novе zaveze „Apostolska dela“** nam opiše najprej prihod Svetega Duha, nato navede Petrov govor, potem pa nadaljuje:

„Tisti, ki so sprejeli njegovo besedo, so bili krščeni, in pridružilo se je tisti dan okoli tri tisoč duš.

Bili so pa stanovitni v nauku apostolov in bratski skupnosti, v lomljenju kruha in molitvah. Porajal pa se je strah v duši slehernega; v Jeruzalemu se je po apostolih godilo tudi mnogo čudežev in znamenj; in strah je bil velik med vsemi. Vsi pa, kateri so vero sprejeli, so bili skupaj in so imeli vse skupno; posestva in premoženje so prodajali in jih razdeljevali med vse, kolikor je kdo potreboval. Vsak dan so enodušno še prihajali v tempelj, lomili po hišah kruh in uživali jed z veseljem in preprostimi srcem, hvaleč Boga in priljubljeni pri vsem

ljudstvu. Gospod pa je vsak dan pridruževal takih, ki naj bi se zveličali“ (Apd 2, 41-47).

S temi preprostimi besedami opisuje svetopisemska knjiga „Apostolska dela“ začetek božjega odrešenja. Omejena skupina oseb v Jeruzalemu je verovala, da je Jezus premagal smrt, da je prišel Sveti Duh in da so jim grehi odpuščeni. S to veliko preprostostjo je prišlo na svet zveličanje.

Iz tega poročila, ki je vzeto iz knjige „Apostolska dela“, že spoznamo današnjo Cerkev: ljudstvo, krst, nauk, lomljenje kruha, strah ali spoštovanje, ki ga budi zavest, da med njimi prebiva in deluje Bog; spoznamo tudi, kako so prve vernike vodili apostoli, kako so se ti verniki med seboj podpirali in kako so imeli vse skupno, spoznamo njihovo skupno veselje, preprostost in zaupanje v Boga, ki je dela apostolov v prvih časih potrjeval s čudeži.

Vendar mnogo vprašanj, ki nas danes vznemirjajo, tedaj še ni bilo. Število kristjanov je bilo majhno. Vse je še osveževala zarjina rosa. Prav zato je Cerkev vedno z domotožjem zrla radost tistih svojih prvih dni. To je zlasti delala v času svojih obnov v 13. 16. in današnjem stoletju. Tudi nas osvajajo njeni skromni, preprosti začetki.

Začetne težave

Iz „Apostolskih del“ in Pavlovi-
vih pisem spoznamo, da je imela Cerkev že v začetku težave, ki so

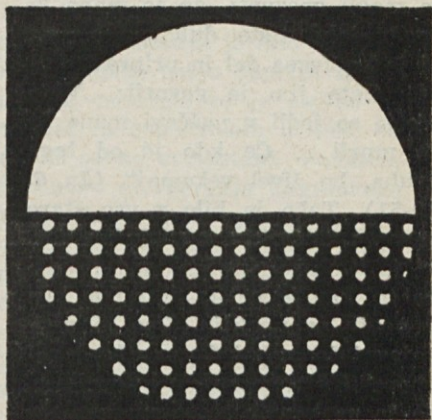
prihajale od znotraj in od zunaj. Cerkev je vedno imela težave, ima jih tudi danes.

Ena izmed njenih največjih težav, ki jo je imela v začetku, je bila, kako naj se prilagodi razodetju stare zaveze in judovski veri. Nastajajoča Cerkev se je vedno dobro zavedala, da kristjani, ki so že njeni udje in Judje, ki hočejo postati, niso dolžni spojnjevati judovske postave. To, da večina Izraelcev ni sprejela in priznala Kristusa za odrešenika, je bilo zanje strašna žaloigra. Kristus je ustanovil Cerkev predvsem za izvoljeno izraelsko ali judovsko ljudstvo. Jezus, Marija in apostoli so bili Judje. Tudi prvi člani Cerkve so bili judovskega rodu. Vendar velika večina judovskega ljudstva ni stopila v Kristusovo Cerkev. Prav zato je njegovo življenje velika skrivnost. Sveti Pavel, ki je bil po materi judovskega rodu, v svojem pismu Rimljanom v devetem, desetem in enajstem poglavju opisuje veličino te skrivnosti. Sveti Pavel je bil prepričan, da je ta položaj za Jude celo zveličaven, ker so še vedno poklicani k zveličanju; „kajti Bog se ne kesá svojih darov in svoje izvolitve“ (Rim 11, 29). Ker so Judje izvoljeno ljudstvo, jim gre še vedno pravica do zveličanja bolj ko vsakemu drugemu ljudstvu. Drugi vatikanski koncil je izrečno izjavil, da se ne more sklepati iz svetega pisma, da so Judje kot narod, kot ljudstvo prekleti ali zavrženi.

V prvem stoletju se je nekaj kristjanov judovskega rodu prizadevalo, da bi dosegli, da bi morali vsi kristjani spojnjevati tudi vse judovske navade, kakor obrezo in predpise o jedeh. To je pripeljalo do ločitve, ki je trajala več stoletij. To je bil prvi izmed mnogih in bridkih razkolov, ki jih je božja Cerkev pretrpela v zgodovini.

Nova zaveza nam govori tudi o napačnih naukah (krivih verah). Iz vsega tega spoznamo, da mora Cerkev živeti in rasti v preskušnjah in skušnjavah, v težavah in različnostih. Tudi tukaj moramo reči, da se to dogaja zato, „da se razodenejo misli iz mnogih sre“

Cerkev ima nalogo, da na zemlji varuje blagovest, ki ni od zemlje. Tej odgovornosti se ne more izogniti, četudi bi to hotela storiti. Ne more prepustiti božje resnice vetrovom, naj jo nesejo, kamor hočejo. Ko bi to storila, bi škodovala vernim in nevernim in sama

zašla v temo. Prav zato, ker ima dolžnost varovati razodeti nauk, ga mora vedno znova premišljevat in ga oblikovati primerno potrebam tistega časa, v katerem živi. To, kako je treba ohranjati čist in neokrnjen Kristusov nauk in iskreno in moderno misliti o njem, nam nazorno pojasnjuje način, kako so nastajale v Cerkvi knjige nove zaveze.

Stara zaveza v nastajajoči Cerkvi

Ko se je rodila Cerkev, je obstajala samo stara zaveza. Mlada Cerkev je ni zavrgla. Nasprotno! Spoznala je, da jo more šele zdaj popolnoma razumeti. Goreči verniki so spoznali, da jim tudi stara zaveza govori na svoj skrivnostni način o Jezusu. Stara zaveza pripoveduje o mani, o posebni hrani, ki jo je Bog pošiljal iz neba, Izraelcem v puščavi vsak dan posebej. Ko je prišel Jezus, je govoril, da je on sam kruh iz nebes. Ljudje, ki so ga poslušali so mogli spoznati, da je mana le predpodoba tiste duhovne hrane, ki jo bo Jezus dal in priprava nanjo. Zato jim je govoril: „Vaši očetje so jedli v puščavi mano in so umrli... Če kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj“ (Jn 6, 49-51). Tako je bilo z vso staro zavezo: Pod črko so iskali duha, ki je v starih knjigah pripravljaj na to, kar je prišlo do polne luči v novih evangelijih. Vse to nam pojasnjuje, zakaj Cerkev bere pri bogoslužnih sestankih božjo besedo in psalme iz stare zaveze.

Msgr. Sheen o duhovnikih, ki zapuščajo Cerkev

Dr. Sheen, slavni govornik v nastopih v severnoameriški televiziji, je imel v zadnjem času tiskovni sestanek. Na njem je odkritosrčno povedal svoje mnenje o duhovnikih, ki zapuščajo svojo službo v Cerkvi zlasti v Holandiji in o spremembah v bogoslužju. O katoliškem tisku je izjavil, da se v svojem odgovornem, kočljivem delovanju vede do Cerkve tako, kakor otrok, ki raste zato, da tepe svojo dojljo ali svojo mater.

O duhovnikih, ki zapuščajo in izdajajo svoje dolžnosti, je rekel: „Zdrznem se, kadar slišim dovtipe o duhovnikih, ki zapuščajo Cerkev, ali o redovnicah v izredno kratkih oblekah (minikrilih). Zato smo danes (duhovniki, redovniki in redovnice) predmet neokusnih šal. Zelo dobro pa bi bilo, ko bi vsi, ki zapuščajo Cerkev, to storili zato, da bi postali bolj sveti. Vendar ne vem za nikogar, da bi to storil zato, da bi se še bolj zatajeval in posvetil križanemu Gospodu. Moram še poiskati koga, ki mi bo rekel: „Zapuščam Cerkev zato, da bom postal še bolj svet.“

V RUSIJI

OD 1945

DO 1970

Dobo petindvajsetih let, v kateri je rusko pravoslavno Cerkev vladal patriarh Aleksej, bi mogli razdeliti v štiri stopnje. Prva stopnja je trajala od izvolitve Alekseja za patriarha 2. febr. 1945 do Stalinove smrti, v marcu 1953. Ta doba je bila polna nesmiselnosti in bridkih presenečenj. Isti Stalin, ki je kruto preganjal Cerkev ter je v letih 1936-37 dal pobiti celo množico duhovnikov in škofov, je zaradi domoljubnega stališča, ki ga je Cerkev zavzela ob izbruhu vojne z Nemčijo, svoje ravnanje do Cerkve znatno spremenil. Na pobudo patriarha Alekseja je ruska pravoslavna Cerkev od 22. junija 1941 nudila domovini, ki so jo Nemci napadli in zasedali, vso svojo moralno pomoč. Zlasti od leta 1943 dalje se je Stalin skušal oddolžiti Cerkvi in patriarhu za njuno pomoč. Utihnili so napadalni propagandisti, ki so širili brezboštvo, njihovi časopisi in revije so prenehali izhajati. V prvih letih Aleksejevega vladanja je bilo vrnjenih in za službo božjo odprtih mnogo cerkva, povečalo se je število semenišč in bogoslovnih učilišč, obnovili so se samostani. Znamenito Lavro sv. Sergeja Zagorskega, ki je bila 1929 spremenjena v vojašnico, je vlada vrnila redovnikom, le del, v katerem je bil muzej, je obdržala. Stalin ni kazal naklonjenost samo Cerkvi, temveč prav tako tudi patriarhu samemu. Morda se je le spomnil včasih, da je bil tudi on sam ne-

koč semeniščnik. V tej dobi preseneča zlasti sledeči dogodek. Trije ruski metropoliti so šli l. 1905 k carju Nikolaju II. in mu predlagali, da dovoli obnoviti patriarhat v Moskvi, pa je car predlog odklonil. Ko so se pa leta 1943 trije metropoliti sestali s Stalinom in mu predložili prošnjo za obnovev patriarhata, je Stalin prošnji ugodil. Toda tudi v tej dobi vsaj delne naklonjenosti od strani sovjetske vlade je bila Cerkev še vedno v mučnem vzdušju trajnega strahovanja in je bilo celo 8 škofov pregananih.

Pod Hruščevo vlado

Ko je v marcu 1953 diktator Stalin umrl, je nastopila druga faza v življenju ruske Cerkve v komunizmu. Čutilo se je, da se splošno vzdušje nasproti Cerkvi zboljšuje in da teror pojenjuje; na milijone jetnikov se je začelo vračati iz koncentracijskih taborišč, med njimi tudi precej duhovnikov in škofov. Seveda vlada tudi po Stalinovi smrti ni nehala biti brezbožna, vendar si je Cerkev mogla utrditi svoj položaj in med verniki se je čutila močna poživitev verskega mišljenja in življenja.

Koncem leta 1959 se pričena tretja faza ruske Cerkve. Tedaj je Hruščeva vlada sklenila obnoviti boj proti Cerkvi in brez usmiljenja zadušiti živahno klijoče novo življenje v Cerkvi. Brezbožni tisk, ki je med vojno prenehal

izhajati, se je zopet začel bolj in bolj pojavljati. Od leta 1960 dalje je vlada na vse načine zavrnila delovanje Cerkve in ga skušala popolnoma ohromiti. Do konca leta 1962 je bilo do 10.000 cerkva ponovno zaprtih. Brezbožna propaganda je objavila, da je kljub temu še vedno 7.000 cerkva odprtih za bogoslužje in je zato potrebno še bolj omejiti število bogoslužnih prostorov. V letih 1960—64 je bilo ukinjenih tudi pet bogoslovnih učilišč, nad bogoslovci pa so izvajali pritisk na najrazličnejše načine.

Četrta faza

S padcem Hruščeva stopi ruska Cerkev v svojo četrto fazo. Njen položaj se je rahlo zboljšal in se je mogla začeti utrjevati. Vlada je dopuščala teološko dopisno šolo za bogoslovce, tako je Cerkev mogla posvečevati večje število bogoslovcev v mašnike; od desetih tisočev zaprtih cerkva je bilo nad polovico njih zopet izročeno nazaj za službo božjo. Vlada si cer ni nič popustila od svojega brezbožnega stališča, vendar je njeno postopanje do Cerkve bolj strpno. Čeprav je bilo čutiti v komunistični stranki zaostritev njenega ideološkega stališča in težnjo po strožji disciplini, vendar Cerkev ni prizadelo kakšno novo preganjanje. Smatrajo, da je to strpno postopanje do Cerkve posledica odpora do Hruščeva in preganjanje Cerkve v letih 1960—64

se pripisuje osebni samovoljnosti samodržca Hruščeva.

IZ DVEH KONTINENTOV

Če objektivno presojamo delo patriarha Alekseja, ki je četrto stoletja vodil usodo ruske pravoslavne Cerkve, moramo priznati, da se je patriarh Aleksej zavedal svoje dolžnosti in težke odgovornosti in da je bil obenem velik realista, ki je spoznal, da sovjetski režim ni trenuten pojav, ampak ga je smatrati kot nekaj trajajočega. Zato ga Cerkev ne more ignorirati in začeti z njim odprto borbo. Njegov odnos do tega, kar je cesarjevega, in do onega, kar je božjega, je bil vedno korekten. Za dokončno oceno Aleksejevega dolgotrajnega patriarhovanja in za postavitev točne bilance, še ni prišel čas. Kljub temu pa že sedaj smemo trditi na splošno, da so uspehi njegovega dela zadovoljivi. Ne samo, da je Cerkev kljub silovitim izgubam v trdi preizkušnji v letih 1960—64 ne samo borbo vzdržala, temveč se tudi zdi, da je Cerkev dosegla dobo vsaj delnega miru in zaželjene stalnosti, da se na novo organizira in utrdi, da more zboljšati formacijo svojega duhovniškega naraščaja, razširiti svoj vpliv na sovjetsko mladino, navezati obnovljene stike z drugimi sestrskimi Cerkvami. Zanimivo je, da novostalinistična struja, ki sedaj vlada, direktno Cerkve ne napada, in tako Cerkev uživa vsaj delni mir.

L. M.

BRAZILIJA

Zadnjega škofovskega zborovanja v Braziliji se je udeležilo tudi več laikov (navadnih vernikov). Na vsakem pokrajinskem škofovskem zborovanju je bil en zastopnik laikov in še en zakonski par, ki ga je določilo Narodno tajništvo za apostolat. V navzočnosti teh laikov je imel Narodni zbor brazilskih škofov svoje XI. zborovanje. Škofovska skupščina je razpravljala o tvarini VIII. narodnega evharističnega kongresa, zlasti o odnosih med laiki (navadnimi verniki) in škofi. Zato se je toliko zastopnikov navadnih vernikov udeležilo zadnje škofovske skupščine.

NIZOZEMSKA

Katoliško prebivalstvo se je od leta 1956 pomnožilo za milijon. Svelte maše se ob nedeljah udeleži le polovico nizozemskih prebivalcev, kar se strinja s številkami, ki jih je na koncu aprila objavila krajevna katoliška cerkvenosocialna ustanova.

Ta ustanova je tudi izjavila, da mnogo nizozemskih katoličanov misli, da morejo biti dobri katoličani, četudi ne gredo ob nedeljah k maši in da prav krščansko živijo. Prava ustanova je tudi poročala, da je zdaj na Nizozemskem že 5 milijonov 200 tisoč katoličanov, to je več ko tretjina vseh prebivalcev te dežele, ki jih je 13 milijonov.

○ vernosti mesta Rima

Dušni pastirji rimske škofije so imeli 26., 27. in 28. zborovanja. Vodil ga je kardinal Angelo Dell'Acqua, papežev vikar. Na tem zborovanju so razpravljali tudi o vernosti rimskega ljudstva. S pomočjo posebne ankete so ugotovili:

1. Vernost rimskega ljudstva je predvsem tradicionalna; od starejših rodov jo podedujejo mlajši rodovi. Krščanstvo je neločljiv del rimske kulture. V Italiji ljudstvo misli, da je biti kristjan isto, kakor biti človek. Krščanstvo prešinja v vseh italijanskih pokrajinah tudi književnost in umetnost. Značilen pa je za italijansko kulturo tudi protiklerikalizem (protiverski duh), ki jo spremlja že od Danteja do današnjih dni.

2. Vernost rimskega ljudstva je vsaj deloma tudi koristolovska. Marsikdo ne veruje iz notranjega prepričanja, ampak večkrat zato,

da bi imel od tega koristi in različne ugodnosti. Podatki ankete dokazujejo, da se ta koristolovski značaj verno kaže tudi pri ustanavljanju različnih cerkvenih ustanov, zlasti župnij, zavodov...

3. Vernost rimskega ljudstva je večkrat preveč sebična. Rimljani vedo, da je krščanstvo združeno z ljubeznijo, vendar se ne zavedajo vedno dolžnosti, ki jih nalaga ljubezen. Rimsko ljudstvo ima prav, da polaga največjo važnost na zapoved ljubezni do Boga. Nima pa prav, da ne polaga iste važnosti na zapoved ljubezni do bližnjega. Jezus sam je rekel, da je ta zapoved enaka prvi in z njo neločljivo povezana.

4. Vernost rimske škofije je površna, plitva. To je najbolj neugoden podatek, ki ga je prinesla sociološka anketa. Vsi, ki so bili vprašani, verujejo v Boga, v sveto Trojico, ne verujejo pa vsi v onostransko, večno življenje.

Mnogo Rimljanov je izjavilo tistim, ki so jih obiskali tedaj, ko so sestavljali anketo, da verujejo v krščanske vrednote, niso pa več znali povedati, katere so. Vero so sprejeli zato, da so se laže vključili v družinsko in družbeno okolje, niso pa imeli priložnosti, da bi premislili, kaj jim vera daje. Vse to z vso resnostjo odkriva versko nevednost, ki jo je papež Pij XI. imenoval „odprto rano v strani Cerkve“.

5. Zadnja značilna lastnost vernosti Rimljanov je nestanovitnost. Gre za vernost, ki se spreminja.

Anketa nam pove, da je velika razlika med vernostjo starejših in mlajših rodov. Starejši živé iz preteklosti, se zvesteje drže tradicije. Mlajši ne odklanjajo vere, vendar ne čutijo, da so dolžni verske dolžnosti spolnjevati in se domačih pobožnosti udeleževati. Mnogo mladeničev je združenih v „samovoljne skupine“. Deset odstotkov mladcev od 15. do 20. let je izjavilo, da so včlanjeni v te skupine.

Vsi ti podatki dokazujejo, da je vernost, pridobljena iz navade, ali pridružitvej Cerkvi na podlagi družinskega ali družbenega izročila, v resni nevarnosti.

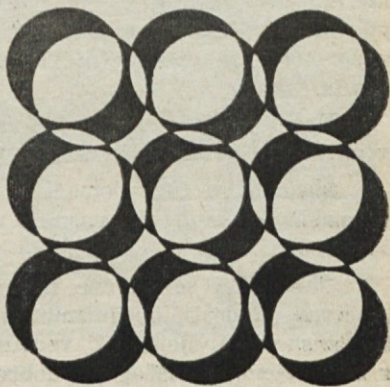
Cerkev na Češkoslovaškem znova v nevarnosti

— V kratkem bodo poklicali pred sodišče 76 Slovakov pod pretvezo, da so izzvali prepire med grško pravoslavno in grško katoliško Cerkvijo na Češkoslovaškem.

Časopis „Rude Pravo“, organ češkoslovaške komunistične stranke, ki je to novico objavil, trdi da so omenjene osebe, člani akcije za obnovo grško-katoliške Cerkve, prekršili slovaške zakone, ker so obnovili cerkvene stavbe, dočim so v istih naseljih ostali zanemarjeni kolegiji, kulturni domovi in druge javne zgradbe.

To obvestilo in tajni dokument, ki se je pred kratkim pojavil in govori o potrebi utrditve grško-katoliške Cerkve, zbuja sum in bojazen, da se slovaške oblasti nameravajo povrniti na položaj pred letom 1968. Leta 1950 je bila grško-katoliška škofija Presov ukinjena in nasilno vključena v pravoslavno Cerkev. Leta 1968 je bila ta določba ukinjena in škofija v Presov obnovljena.

List „Rude Pravo“ hudò napada katoliške emigrante, posebno še emigrantsko središče „Velehrad“ v Rimu in jim očita, da onemogočajo stranko in vlado pri reševanju cerkvenega vprašanja na Češkoslovaškem. Apostolskega upravitelja v Pragi msgr. Tomaška obtožujejo, da je potovanje v Rim izkoristil, da je navezal stike z emigranti. Mons. Hnilica, češki škof v begunstvu in direktor emigrantskega centra „Velehrad“, je to obtožbo odločno zanimal.

ALI SE ZNAŠ NASMEHNITI?

Obstojata neko sredstvo za pridobitev prijateljev: nasmeh.

Ne ironičen in posmehljiv ter prezirljiv nasmeh, ki obsoja in ponižuje, temveč širok, čist in iskren.

Kakšno moč ima nasmeh! Moč pomirjevanja in sladkosti, moč spokojnosti in izžarevanja.

Ali hočeš svojega tovariša na kaj opozoriti, kar se ti zdi potrebno, ali mu dati nasvet, ki ga potrebuje? Opozorila in nasvete je težko pogoltniti! Nasmelj se mu, ublaži trdoto svoje besede s prijateljskim nasmehom! In opomin in nasvet bosta dobro sprejeta, ker ne bosta ranila.

Nasmelj se ubožcu, če daš miloščino, gospe, kadar ji odstopiš sedež v avtobusu, gospodu, ki se ti oprusti, ker ti je stopil na nogo.

Nasmelj se tudi domačim! Ali ni preveč mrkosti in slabe volje po naših domovih? In nasmeh ni nekaj naporenega in uredi lahko toliko reči!

Človek, ki se ne zna nasmehniti, je duhovno postaran. Nasmeh je izraz mladosti, optimizma in veselja. In veselje mora biti vzdušje krščanskega življenja. Z vedrim in športnim duhom se spoprijemaj z življenjem, prinašaj pa dobro voljo tudi drugim.

Moja zgodba

Ko je Minka prebrala pismo, me je pogledala z velikimi sivimi očmi in rekla:

„Sedaj res verjamem v Betkino odkritosrčnost do mene. Prav ima, kar mi svetuje. Pustila bom Andreja ... Ne lahko! Glej, Pegica, ni mi vseč razodevati skritih zadevic ... Ampak pride trenutek, ko se človeku zdi, da ga bodo prav te zadevice zadušile. Tako je sedaj meni. In sem mislila, da me boš Ti morda razumela ..., saj si tudi sama bridko občutila, še bolj kot jaz, kako ljube-

zen boli, če jo moraš pozabiti ali prekiniti ...“

Nekaj časa je molče čakala. Morebiti je upala, da ji bom tudi jaz razodela še kake nepoznane skrivnosti v dogodivščini z Marijanom. Toda jaz sem jo samo zelo močno objela z obema rokama čez ramena in ji preprosto rekla:

„Draga Minki! Mislim, da je za enkrat zate najbolj primerna roza barva!“

— — —

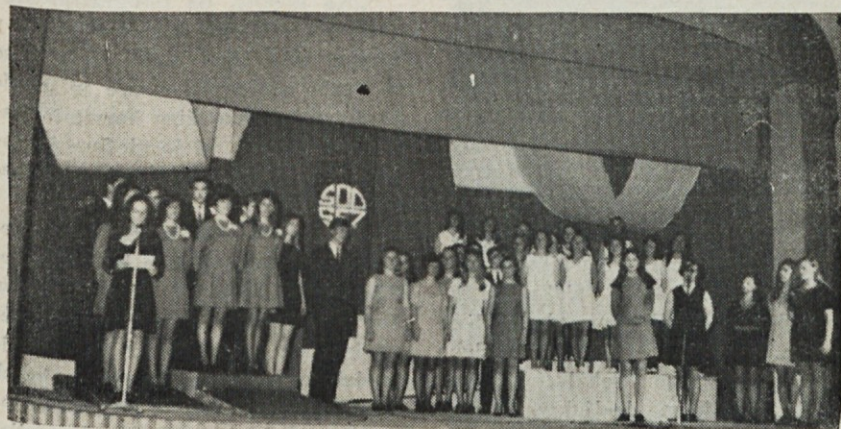
Ne, niso bile sanje ...

Marijana sem videla!

Zares sem ga videla ... V nedeljo, ko je šel iz cerkve, bil je nekaj metrov pred mano, hitel je med gnečo ljudi, ki so se drenjali skozi vrata ...

Dopovedovala sem si: „Ne bodi neumna! Saj Marijan ne hodi v cerkev!“

Ko sem spet in spet obnavljala vsako podrobnost iz nedeljskega prizora, me je vse potrjevalo v pre-

Lepa vrsta mladih na pevsko-glasbenem festivalu v Buenos Airesu

pričanju, da se nisem motila. Vse je bilo tako Marijanovo: držal se je tako pokonci, malo preveč ponosno; imel je lepo kodrane črne lase; in njegova komaj opazna črna pika blizu levega ušesa...

Sicer verjamem, da so dvojniki! Ljudje, ki so si podobni, kot bi bili bratje... Ampak, da bi dva tako podobna človeka imela tudi črno piko prav na istem mestu...!

Ko sem ga zagledala, mi je srce nemirno zabilo. Stopila sem hitreje in upala, da ga bom dohitela pred cerkvijo — a ko sem prišla ven, ga ni bilo videti nikjer več.

Vso nedeljo sem ga čakala. Vsakikrat ko je pozvonil cestni zvonec, sem drve'la k vratom, da me ne bi kdo domačih prehitel.

Pa nič... Vse zastonj!

Če je bil tisti res Marijan, potem je gotovo prišel samo zaradi mene. Ubožec še sedaj nima miru, ker je bil tako krut z ubogo Silvo — sem si mislila in samo sebe tolažila. Saj ne more imeti drugega razloga, da bi zašel v naše naselje.. Edinji nagib njegovega obiska je ta, ker tu živim jaz, njegova nečakinja Silva.

Ali pa se je morda kaj spremenilo v njegovem življenju? Mu je morda umrla žena?

V zadnjem času sem bila že skoraj prepričana, da je splahnela stara ljubezen. Mislila sem, da ga bom mogla pozabiti... Oh, kako slabo pozna človek sam sebe!

Od nedelje me je ljubezen znova oklenila kot s kleščami, in me ne izpusti. Vrnila se je kot hudournik,

ki je toliko močnejši, kolikor bolj se mu upiram...

Če je Marijan prišel zaradi mene, zakaj me potem vendar ne poišče?

— — —

Nedelja. Danes sem ga spet videla. A je tako bežal iz cerkve, da ga nisem mogla dohiteti.

Če se vrača zaradi mene, bi že našel način, kje in kdaj bi se sšla... Saj ima naš naslov... Lahko bi prišel k nam domov... Vedno isti važni Marijan!

— — —

Odkar je odšla Minka na počitnice, se poštar skoraj vsak dan oglasi pri nas. Navadno prinese razglednice v neverjetno živih barvah: kričeče roza, neizrekljivo nežna modra barva neba in nekoliko močnejše modro morje, udarno zelena in skoro kruto rdeča. Minka, naša dopisnica in letoviščarka nam na razglednicah pojasnuje:

„Ne mislite, da fotografije pretiravajo! Ne! Nebo in morje sta v resnici tako lepo modri, kamni so res tako živo roza barve in cvetje je dejansko tako živo barvito! Prekrasno! Lepoto, ki jo gledam in občudujem, je ne znam opisati z besedami!“

Razumljivo, da je vse tako „neizrekljivo“ lepo. Saj je lahko! Z botrico je šla na počitnice k morju. Botra je bogata in ne skopari z denariem. In jasno, Minko je omamilo luksuzno počitniško življenje ob bogati botrici. Saj ji privoščim očarljivo lepoto počitniške poezije! Le zanima me, kako se bo spet pri-

vadila na vsakdanjo prozo, ko se bo
vrnila domov?!

Danes opoldne se nam je pripel-
til čuden, neprijeten prizor.

Ko je tudi Janez prebral Minki-
no pismo, ga je jezno z vso silo vr-
gel na mizo. Kot bi ciljaj, je papir
s centimetersko točnostjo pristal
prav na krožniku spenjene smetane,
kjer jo je pripravila mama, da bi jo
jedli pri jabolčnem zvitku. Sedaj pa
je bilo oboje skvarjeno, pismo in
smetana — najbolj pa razpoloženje
pri mizi. Kdo bi si mislil, da bo po-
bič tako nepričakovano eksplodiral!

„Jaz sem že vsega naveličan. Vsi
doma, Minka pa tam ... Tudi meni
se ne zdi napačno živeti v razkoš-
nem hotelu, se voziti z najmoder-
nejšim avtom, jesti kaviar in piti
francoski šampanjec. Le komu ne
diši takšno življenje?“

Mama ga je osuplo vprašala:

„Fant moj, kaj te je pa danes
pičilo?“

— „Kaj me je pičilo?... Mama,
poglej, že dalj časa bi ti rad tole
povedal. Jaz se nočem učiti več la-
tinščine! Le kaj naj danes z njo po-
čnem? Biokemija? Hvala lepa! Je
preveč pusta zame ... Medicina?
Nočem sam sebe zastrupljati, zato,
da bi druge ozdravljaj... Pravo?
Ne maram biti tak advokat kot je
Marko in vse življenje plesneti nad
zapršenimi pravdami...“

„Frkolin, saj bolj olikano bi pa
lahko govoril,“ je vznemirilo Marka.

„Kar jaz hočem, je to,“ je na-
daljeval Janez, ne da bi poslušal
Marka, „da bi se začel učiti kaj ta-

kega, s čemer se veliko in hitro za-
služi. Mama, jaz hočem biti bogat.
Hočem imeti denar... veliko de-
narja. Hočem živeti po gosposko,
veliko, razkošno življenje. In ho-
čem skrbeti za tebe, ko boš starej-
ša ... Mama, daj mi dovoljenje, da
študiram tehniko. Hočem se zako-
pati v skrivnosti televizije in atom-
skih kombinacij. Bodočnost je v
tehniko. Bodočnost in sreča ... Ma-
ma, boš videla, da bo še nekaj iz
mene. Še ponosna boš name. Samo

Duet iz Berzateguija

dovolj mi, da pustim tisto latinščino in mrtve jezike!“

Mali svojeglavec je bil ves rdeč od zaleteliga navdušenja. Mama pa blede in ustnice so ji rahlo drhtele. Kar smilila se mi je. Jaz sem zavpila:

Janez, tј si ob pamet. Ali misliš, da je denar edino važno na življenju? Da je samo bogastvo vredno življenja?“

Pređen mi je odgovoril, me je pikro pogledal:

„Denar in pa ljubezen. Ti že veš, ljuba Pegica. Ampak tudi za to, da lepše doživljaš ljubezen, je treba veliko denarja...“

Moj Bog! Najmlajši v družini, pa se takšne znebi! Ali tudi on ni več otrok? Ali je res tako hitro izginila iz družine otroška nevednost in brezskrbna sreča? Kar zdrznila sem se.

Mama se je že malo pomirila in skomizgnla z rameni:

„Otrok, saj ne veš, kaj govoriš. Pomiri se. O tem bomo govorili čez nekaj dni, sedaj si preveč razburjen. Toda glede denarja ima Silva prav. Denar še ni vse! Edino kar je večno v življenju...“

„Da, da, saj že vnaprej vem,“ je Janez brezobzirno prekinil mamo. „Vedno ista lajna: služiti Bogu... živeti pošteno... rešiti dušo... Saj veste, da nimam najmanjšega namena priti v pekel!“

Marko je zakričal nad njim:

„Janez, pojdi ven!“ in mu s prstom pokazal vrata. „Vpričo mene ne boš z mamo govoril tako objestno in s takim glasom. In ne govori mi o zveličanju kot o stari lajni!“

Čudila sem se, da je šel Janez res ven in med potjo trpko stiskal ustnice. Seveda, Marko je bil starejši in ni bila njegova navada, da bi kdaj nad kom vpil. Danes je bilo res vse tako čudno neprijetno. Morda je bila tega kriva samo Janezova mladostna kriza. Bog daj, da bi ta dogodek ne skvaril družinskega ozračja dalj časa kot do večera!

Razgrnjen papir pisma je še vedno ležal na spenjani smetani, do katere nihče več ni čutil nobenega apetita... Pismo smo pa tudi že vsi prebrali, in jutri bo verjetno že drugo ali pa razglednica od naše Minke, ki nič ne slutí, da je njeno pismo nehote povzročilo doma težavo.

Prav imajo Angleži, ko ponavljajo tale smešni pregovor, kadar v kakem človeku česa ne razumejo: „Vsak človek skriva v svoji omari nepoznan okostnjak...“

Markov skrivnostni okostnjak je Lenčka, saj je ves žarel od sreče, ko nam jo je prvič uradno predstavil. Olgin okostnjak, ali lepše — ideal, je samostan. Moj okostnjak je Marijan. Minkin je bil Andrej.

Bog ve, kako je ime Janezovemu okostnjaku?...

Gotovo ima tudi on že svojo skrivnost. Kar žalostna je ugotovitev, da v naši družini res ni nobenega otroka več. Vsi smo postali že zagonetno odrasli. Ali vsaj hočemo za takšne veljati. Tudi v najmlajšemu bratcu mora biti nekaj, kar ga tišči, sicer ne bi govoril s tako silo in tako zaletelo.

Res me zanima, kako je ime Janezovemu okostnjaku? Bo še

MLADI PIŠEJO

Moj pogled na versko življenje v Argentini

Versko življenje v Argentini je zelo različno. Ljudje so z vseh strani sveta, vsak s svojimi navadami, tu z vero je isto.

Argentinec navadno o veri prav malo ve. Morda samo kar je slišal pri pripravi v otroških letih na prvo sv. obhajilo, potem pa nič več. Zato ni čudno, da vero mešajo z vražami, ne ločijo večkrat resnice od zmot. V sili prižigajo svečo pred gotovimi svetniki. V cerkev gredo za Veliko noč in za božič in se radi postavijo, da so zelo verni. Otroke o veri navadno ne pouče. To naj napravi župnik, saj je zato poklican!

Tu v mestu je velika večina ljudi brez vere. Bog jim je denar, užij-

vanje in premoženje. Veliko od teh je izseljencev, ki so pustili doma poleg vsega tudi vero, če so jo imeli.

Radi se pohvalijo, da so doma hodili v cerkev, zdaj pa nimajo časa, ker morajo delati, da bi dobili čim več premoženja; moli pa naj papež v Rimu.

Če se v službi začnemo kaj pogovarjati o veri, je najbolje, da utihnem. Ker sem jim zadnjič pripovedovala o Bogu, kako je svet ustvaril in razni stvari, so se mi začeli smejati in vpraševati, kako jaz vse to vem, kdo je to napisal, ker v tistih časih ni bilo še papirja.

Kdor je prinesel s seboj res trdno vero, živi po njej. Mnogokrat so tujci največja pomoč župniku na fari.

Slovenci imamo vero; to tudi velja za nas, ki smo sinovi slovenskih staršev. Narod in jezik je del našega življenja. Naši pradedi so jo nam trdno vsadili v srce.

Ljubezen do Boga, otroško zaupanje v Marijo, božjo Mater, so naši starši prinesli s seboj kot edino doto in jo zapustili nam novim Argentincom.

Bog nam pomagaj, da bi jo ohranili in po njihovih naukih živeli.

Marjana Zorko — IV. letnik

Moj pogled na versko življenje Slovencev v Argentini

„Tudi tisti, ki žive razpršeni med tujci, morajo ohraniti zvezo z Bogom, da ne zaidejo na kriva pota,

ki vodijo v pogubo..." (škof dr. G. Rožman)

Tudi med nami v Argentini so bile te besede škofa Rožmana ohranjene ter dobro izvršene in to v veliki meri, saj pravijo, da še kamen na cesti tujca sovraži...

Bilo mi je všeč, kako slovenski pisatelj omenja poslanstvo beguncev, z besedami:

„Mati me je pokrižala in spremljala na postajo in ko sva prišla do križa ob potu, se je ustavila in mi dejala: 'Sin moj, odhajaš v nov svet, poln zmot, prevar in krivic. Tako rada bi ti dala s seboj močnega varuha, ki te vodil po pravi poti, pa kje ga vzamem?'

Ne morem ti oskrbeti lepega življenja, saj veš s kakšno beračijo in muko smo služili vsakdanji kos kruha. Na pot v novo življenje ti zato dam samo en nauk: Na Boga ne pozabi in svojo domovino, kjer koli boš hodil, pa bo vse prav'; pokrižala me je še enkrat, in odšla domov..."

Pisatelj sicer opiše pot v šolo, v mesto, a te besedo, sem prepričan, so bile v mnogih ustih slovenskih mater, ko so se poslavljale od sinov in hčera na prvi postaji tistega križevega pota, ki je peljal ne vem, kam... (za nekatere v Argentino).

Slovenski naseljenci v svobodnem svetu so si v zadnjih dvajsetih letih postavili več slovenskih središč.

V teh domovih v Argentini imamo vsako nedeljo slovensko sv. mašo s slovenskim petjem, slovensko pridigo in slovensko spoved.

Važne so sv. ure pred prvim petkom na 8 krajih.

Vsako leto so duhovne vaje. Za veliko noč imamo duhovne obnove. Imamo Slovensko katoliško akcijo.

Za zvezo med Slovenci skrbi verski tednik „Oznanilo“.

Dvakrat na leto se zberemo v Marijinih svetiščih, v Lujanu in Lurdesu. Imamo tudi Telovsko procesijo. Imamo Misijonsko zvezo, škofov zavod v Adroguéju.

Imamo slovensko ljudsko šolo in srednješolski tečaj, kjer je tudi verouk; tudi delujejo verski listi: Duhovno življenje s prilogo Božje stezice Katoliški misijoni, itd. Vse imamo urejeno.

„Naša naloga pa je, da to izkoristimo, kar imamo.“

Če bi vsak Slovenec resno pregledal, koliko prilik ima, sem prepričan, da bi vsj zelo krščansko živeli.

Naša odgovornost je velika pred Bogom, čeprav se je včasih ne zavedamo.

Če bi otroško govoril, bi rekel, da bi vsi Slovenci morali priti v nebesa.“

Zakaj? Ker imamo vse na razpolago, kar je potrebno za zveličanje in to vse v svojem jeziku. In zato imamo veliko odgovornost pred Bogom, ker bo tudi on zahteval odgovor, kako smo izkoristili vse prilike.

In to je naše poslanstvo, kar je pisatelj povedal v začetku spisa:

...,„Na Boga ne pozabi in na domovino, pa bo vse prav.“

Naše delo je, da ohranimo svojo stanovitnost, in da se zavedamo, kaj imamo oz. da izkoristimo vse prilike, ki jih nudi slovensko versko življenje. Potem pa še spoštovanje in edinost. Rekel je škof Rožman:

„Če smo edini med seboj, se bo naš glas daleč slišal kljub naši malolštevilnosti.“

„Če ne bomo složni, bomo kakor kapljice, ki nič ne pomenijo...“

Ko je blagoslovil začasne prostore Slovenske hiše, je rajni škof rekel:

„Vse boste dosegli, če boste trdno povezani v skupnosti.“

In neham s stavkom, ki ga je izrekel pisatelj:

„Na Boga in domovino ne pozabi, pa bo vse prav.“

J. Repovž — III. letnik

MLADINSKA POSTA

Vsa dekleta so mi všeč

Včasih sem bil že sam nase jezen. Vem, da sem za poroko še premlad. Morda se mi ravno zaradi tega dogaja, da čutim simpatijo do toliko deklet. (Verjetno se dekletom godi podobno v razmerju do fantov?) Do ene zato, ker je lepa, do druge zato, ker je dobra, do tretje, ker zna biti v obnašanju malo nenavadno sproščena, skoraj drzna, itd. Več bi jih imel rad, pa nobene še zares. To simpatijo čutim na prireditvah, v družbi, v šoli ali drugje. Doslej še nikdar nisem mislil, da bi imel kak slab namen. Ampak jezi me, ker nisem več otrok, pa tudi odrasel fant še ne. Bo to samo minilo?

Da in ne. To, kar čutiš, je narav-

no in dokler nimaš nobene „zares“, bodi z vsemi dober tovariš, a z nobeno več kot to. Nikdar ne veš, če ne bi s prevelikim prijateljstvom dajal dekletu povoda, da bi mislila bolj resno kot ti. Bo pa napočil trenutek, ko bodo izginile iz Tvoje domišljije vsa dekleta razen ene in ti sta ena bo napolnila vse Tvoje sanje. Takrat boš vedel, da si zaljubljen. To te lahko doleti kmalu ali ne. Zaljubljenostj ne išči, bo že sama prišla in odšla. Je namreč del Tvojega razvoja. Mislil boš, da je prva zaljubljenost tudi Tvoja velika in življenjska ljubezen, pa je zelo verjetno, da boš kmalu spoznal, da gre življenje drugo pot. Postal boš zrelejši. In spet boš čutil simpatijo do več deklet, a ker boš odgovoren fant, se ne boš igral z ljubeznijo.

Čakal boš na tisto dekle, kateri boš mogel zaupati svojo življenjsko pot. Pa še potem boš čutil večkrat razmerje in simpatije, a Ti boš že izkušen mož in boš vedel, da ljubezen in zvestoba trajata — ko je zaljubljenost že minila.

V baru ni bilo luči

Nočem pripovedovati, kot bi bil pri spovedi. Rad pa bi javno vprašal o stvari, ki je javno znana. Zadnjič enkrat so me fantje povabili, naj grem z njimi v „poseben bar“. Ni bil to nočni lokal, počutil pa sem se neprijetno. Bilo je preveč zaves, pa premalo luči. Maloštevilen reven orkester je razburjal vzdušje z moderno glasbo. Domov grede nisem čutil nikakega očitka greha, še manj, da bi v kaj privolil. Dalo pa mi je to misliti o drugih fantih (morda o dekletih, ne vem?), ki obiskujejo resnično slabe lokale. Jaz ne grem več. Kaj pravite?

Kaj naj rečem, ko pa tako malo poveš. To bi bilo menda še za spoved premalo. Kaj pa si delal v baru poleg tega, da si poslušal zanič orkester? So te vabili v družbo pokvarjenih deklet, so Te skušali opijaniti, so Ti ponudili droge, so bili pogovori umazani, alj si morda čutil, da je vse skupaj — okolje, obnašanje in govorjenje v baru — narejeno, prazno, nesmiselno in neskončno dolgočasno in bedasto? Če je to zadnje, Ti čestitam, ker si spoznal zgodaj, česar marsikdo ne vidi nikdar. Če pa je bilo kaj, kar sem prej omenil, zahvali Boga, da si

se rešil. Več bi pa Tvoje pismo koristilo Tvojim sovrstnikom, če bi jasneje opisal za kaj gre.

Ali sem preveč korajžna?

Novembra sem z uspehom končala učiteljišče. Pa ne mislim pisati ne vpraševati, ne o poklicu ne o šoli. Rada bi Vam le tole zaupala: naveličala sem se grebsti samo po problemih in po tem, kar je v človeku slabega. V sebi in drugih hočem odkrivati to, kar je dobrega in na tem graditi. Tudi pri otrocih, katere bom imela srečo vzgajati od marca dalje, bi rada ravnala po tem načelu. Zdi se mi bolj važno, da damo sami sebi ali drugemu človeku, neizmerno mero poguma in moči pa zaupanja, da vztraja v tem, kar ima dobrega, in da pustimo ob strani svoje ali tuje izjemne negativne malenkosti. Imam prav ali sem prevelik optimist?

Seveda imaš prav! Ustvarjeni smo, da rastemo, da se razvijamo v dobrem, da se dvigamo k Bogu. Seveda pa ne bodimo naivni, to je, lahkoverni in otročji. Zlo obstaja in boj z njim je realen. Kot dekle in kot učiteljica ga boš spoznala. Vendar imaš prav, da nas strah pred hudim ne sme mrtviti. Delati moramo za razvoj dobrega v človeku, a pri tem paziti, da ne pademo v zapeljivo skrajnost, ki nas hoče prepričati, da greha ni. Greh, hudič in pekel so realnosti, čeprav morda

(Nadaljevanje na str. 45)

V DRUŽINI

Pred trikrat križanimi vrati

Tretji sveti večer. Na predvečer Sv. Treh kraljev. Verne družine spet kropijo in kadijo po hiši. K temu obredu na tretji sveti večer še dodajo: nekdo izmed družine hodi s kadihom od vrat do vrat. Z blagoslovljeno kredo zaznamuje vsaka vrata s tremi križi; prav vsaka v hiši, v spalnici, v shrambi, v hlevu. Povsod se blestijo trije beli križi, ki jih ne sme zbrisati nobena roka. Le čas jih zamrači, da ginejo, dokler ne zginejo.

Taka in še mnogovrstna so verska obredna praznovanja slovenskega naroda na ta tretji sveti večer — obredi polni skrivnostnega smisla. Postojmo samo pred križi na vratih. Trije so. Vsakemu stanu pišejo svoj križ.

Prvi križ gospodarju. Prvi je bil pri jaslicah gospodar, varuh družine, Jožef. Previdnost mu je naložila težek križ. Ne bi ga bil zmogel, da se ni oprl na vero. Čudovito je bilo razodetje, kdo je Marija, zaročena mu devica, kdo to dete — Mesija zaželeni, pričakovani, ki bo Izraela odrešil. In sedaj? Stanovanje v hlevu, negostoljubni Betlehem, ki ni imel prostora za sveto družino. V možu se dviga odpor, da grozi: „Oj ti mesto betlehemsko, ki nis' nas hoč'lo jerpergvat.“ Toda že se ga oklene nežnost Marije: „Marija ga potrošta, saj večerje treba ni...“ Prvi križ gospodarju in ženi in vsej družini. Noben gospodar, nobena žena in ne družina ne gre skozi življenje razen s križem na rami. Vsaka pa se pod to težo ruši in trga, če ne zajema v najhujših trenutkih moči s križa.

Drugi križ pastirjem, za stan dninarja, hlapca, dekle, malega preprostega človeka — proletarca. Ta stan je drugi prihitel k jaslicam. To je stan preproste vere: brez knjig, brez učenosti, brez imenitnosti. Toda v njem tli večna želja po velikem, po čudežnem. Zato pastirjem Bog odpre nebesa, božja svetloba jih obsije, angel zažari pred njimi. Oni verujejo, vstanejo, gredo za božjim svitom, za lučjo, ki jim razodene več kot besede, ker jim vera gori v srcih in dušah. Tudi za te križ, življenje ga jim nalaga. Če nimajo uprtih oči v zvezdo, v kateri se blešči križ božjega Deteta, ne bodo prenesli teže življenja. Obup jih peha v upor, v besno zdvijanje, a križa si vendar ne otresejo z rame. Vse revolucije so priča.

In tretji križ učenim. Modri so zvezdoslovci. Vse je preračunano, vse je izmerjeno: tek in čas zvezd na minute natančno. In glejte, neznan zvezda! Svojo pot ima, zoper vsa dognana pota drugih zvezd. Knjige odpro. Da, tu je beseda preroka Balaama: „Zvezda je izšla iz rodu Judovega...“ „Poglejmi si,“ pravijo, „prepričajmo se!“ In so šli za zvezdo, našli Dete, ga molili in mu darovali zlata, kadila in mire.

Trije križi na naših vratih, trije simboli stanovom. Vsakemu stanu svoj križ: družini, delavcu, učenjaku — tudi dijaku.

Učeni trije Modri so nam pa vedni dokaz: Resnična in pravična učenost ne more drugam kakor k Bogu. Morda res skozi zablode — tudi Modri so šli skozi puščavo — morda gre pot skozi slabo družbo — tudi Modri so bili pri krvniku Herodu. — Toda zadnja postaja odkritosrčne in resnične vede je vendarle — Bog.

F. S. Finžgar

Verska vzgoja: „Zase si nas ustvaril, Gospod“

1. Glavni cilj vzgoje je voditi vzgajanca k Bogu, mu s pomočjo milosti božje utrditi versko življenje.

2. Starši imajo pri verski vzgoji veliko odgovornost pred Bogom in pred otroci.

a) Ni dovolj, da sta oče in mati cerkveno poročena, da so njihovi otroci krščeni. V vsakem otroku so skrite sile, s katerimi se bo enkrat povzpел proti vrhu in se osebno izročil Bogu. Svobodno, brez pridržka, z ljubeznijo in s pogumom. Te sile je treba vzgojiti, razviti in jih usmerjati ves čas, dokler je to potrebno. To pa je delo staršev. Če tega ne bi storili, ne bi storili dolžnosti, ki jim jo nalaga Bog.

b) Otroci imajo pravico, da prejmejo versko vzgojo. Gorje staršem, ki te pravice svojih otrok ne bi upoštevali.

3. Verska vzgoja traja na splošno toliko časa kot telesna vzgoja. Ločimo le razna obdobja:

a) pred rojstvom zavisi predvsem od matere (urejenost, molitev, premišljevanje lepih zgledov). Kako lepo je, če mati nerojeno dete daruje Bogu in Materi božji.

b) v otroški dobi je vzgoja odločilna. Psihologi trdijo, da otrok prvi dve leti sprejema zunanje vtise, katerih sled traja vse življenje. Starši, sejte vero in čednosti, čuvajte ter bogato rastlino. Ne mislite, da otrok ne sluti, kaj delate in govorite. Vaše delo in besede bodo začrtale njegov značaj.

c) v dobi pred doraščanjem do sedmih let je živo zanimanje otroka za verska vprašanja. Živi pod vtisom vsevednega Boga, ki vse vidi in vse ve, zanimajo ga zgodbe sv. pisma, sledi liturgičnim dejanjem, to je doba razgovorov za globoko oblikovanje.

č) doba doraščanja je najbolj nevarna doba. Dvomi, moralna vprašanja. Starši si morajo pridobiti zaupanje otrok, da bodo skupaj reševali težave in z božjo pomočjo utrjevali duhovno življenje.

4. Nekaj praktičnih navodil:

a) napolniti z versko vsebino domače življenje;

b) pouk otrok v predšolski in v šolski dobi. Pomagati katehetu in učiteljem.

c) moliti v družini skupaj z otroci, čeprav še ne razumejo molitve. Paziti je treba, da se otroci ne naveličajo ob dolgih molitvah.

d) prikazati Boga kot dobrega Očeta, ki je v nebesih, odkoder nas gleda, posluša in čaka, ne ga pa prikazati kot strogega sodnika, ki samo čaka, kdaj nas bo lahko kaznoval.

ZANIMIVA VPRAŠANJA

Samo

za moške zakonce

Vsak kandidat za dobrega zakonskega moža si mora prizadevati, da osreči svojo ženo. Potruditi se mora, da spozna njene globoke želje in jih po možnosti uresniči.

Pomagati je treba pri razvoju in zorenju življenjske družice in to v verskem, moralnem, umskem, čustvenem in telesnem pogledu.

Med prvimi potrebami vsake ženske je njena potreba po nežnosti in rahločutnosti.

Ali sem to doumel in sem obdal svojo ženo z nežnostjo?

Žena ceni izraze ljubezni

Ali sem zadostno pokazal svoji ženi, kako rad jo imam? Sem ji to povedal z besedami in dokazal z ravnanjem?

Ali sem ji prinesel kak dar za njen godovni dan ali na obletnico najine poroke?

Ali jo kdaj razveselim s kakim darom? Ali ji kdaj prinesem tišto reč, ki si je sama ne kupi, pa vem, da ji je všeč?

Ali sploh znam biti prisrčen z njo?

Žena pričakuje pozornosti

Ali ji vlivam pogum in jo tolažim, kadar jo tarejo skrbi? Ali poslušam njene pritožbe?

Ali sem pokazal svoje zadovoljstvo in ji čestital k njeni novi

elegantni obleki, ki ji tako pristojajo? Ali sem jo pohvalil zaradi okusne hrane ali posrečene ureditve stanovanja?

Ali ji priznam njeno delavnost, njene iniciative in lepo obnašanje?

Ali se zavedam njenih potreb po pomoči, počitku in razvedrilu?

Žena je občutljiva za kritike

Kako reagiram, kadar je hrana preveč ali premalo slana, premalo ali preveč skuhana?

Ali delam neprijetne opazke?

Ali mi uide kaka prezirljiva gesta?

Ali se norčujem iz nje?

Ali znam potrpeti in ostati tih?

Kadar je treba na kaj opozoriti, sem obziren v svojih besedah?

Ali povem mirno in dobrohotno, da moje besede niso žaljive in maščevalne, ampak vzpodbudne?

Ali jo opozorim na samem, ali pa pred otroci ali celo tujimi osebami?

Ali se trudim za rahločutnost v govorjenju in ravnanju?

Samo za ženske

Moški globoko občuti potrebo, da najde pri svoji ženi veliko razumevanje za svoje ambicije na delovnem položaju in toplo prisrčnost v zakonskem sožitju.

Ali sem razumela to psihologijo in ustregla temu upanju?

Mož veliko da na to, da je cenjen

Ali sem v zadostni meri pokazala, da cenim svojega moža?

Ali sem kazala samo na njegove napake in pomanjkljivosti ali pa rada poudarim njegove sposobnosti in dobre lastnosti?

Verjetno je res, da moj mož ni živ svetnik in da nima vseh talentov, vendar čemu koristi, da ob vsaki priliki, pa čeprav le v zasebnih prepirih, naštevam njegove napake ali pa tiste talente, ki jih nima?

Kje se bo končala ta metoda omalovaževanja?

Kakšno korist le imam v zakonskem, delovnem ali vzgojnem pogledu, če dopovedujem svojemu možu, da je popolna ničla ali kvečjemu eden izmed anonimnih povprečnežev?

Ali mu spričujem v zadostni meri, da ga cenim?

Ali ravnam z njim kot s šefom družine in sicer tako, kadar sva sama, pa pred otroci, pred njegovimi ali mojimi starši in pred prijateljski?

Ali ga bodrim in mu pomagam, da ima zaupanje vase?

Ali mu dam čutiti, da imam polno zaupanje vanj, da računam z njim in da veliko pričakujem od njega?

Ali poudarim pred družino njegovo delo, njegovo skrb in njegovo žrtve ter njegove uspehe?

Ali upoštevam njegovo mnenje, ali ga zavračam pred tujimi ljudmi ter kritiziram pred otroci?

Ali sem mu v oporo in v uteho? Ali se brigam za njegov počitek ter razvedrilo?

Ali znam tudi sporne točke obravnavati z njim na miren in spoštljiv način?

Možu niso všeč kritike

Kako ravnam, če ne pride točno ob določeni uri?

Kako reagiram, če si ne odrigne čevljev, če spušča cigaretni pepel na tla, če pozabi na moj god, če se pritoži brez potrebe?

Ali sem hitro zamerljiva in skoraj zmeraj vsa sitna?

Zvečer, ko se on vrača z dela utrujen, ali mu začnem naštevati cele litanije težav in pritožb? Ali pa se zavedam, da potrebuje pristrčnega domačega razpoloženja?

ALI SEM PREVEČ KORAJŽNA?

(nadaljevanje s str. 40)

drugačne, kot so nam jih večasih slikali. Negativno v nas niso malenkosti, so majhni bacili smrtonosnih bolezni; res pa je, da jih moremo premagati le, če krepimo dobre strani naše narave, če večamo zaklad kreposti. Polni krepkega duhovnega zdravja bomo premagovali z božjo pomočjo slaba nagnjenja. Pogumno, dá, a ne predrzno. Polni vere, pa tudi polni ponižnosti moramo graditi, a ne le na človeški naravi, marveč na božji milosti. Saj upam, da si enako mislila, le da sem moral poudariti, kar je v Tvojem pismu manjkalo. Bog Te živi in le korajžno na delo!

NAŠI PROBLEMI

Slovenščina na počitnicah

Vsi poznamo težave, s katerimi se dnevno srečujemo ob skrbi, da bi slovenski otroci med seboj govorili slovensko. Težko je to doseči v slovenski šoli med letom, še težje bo med počitnicami. Je možna rešitev?

Najprej si bodimo na jasnem, da so počitnice tudi za to, da so otroci več v družbi svojih staršev. Ne ves dan, gotovo ne, a pobrigajte se, da se bosta Vidva — oče in mati — z otroki slovensko igrala, pela, brala in pogovarjala. Berite skupaj zvečer kako povest, pa še odlomek iz sv. pisma, igrajte se namizne igre, ob nedeljah pa se skupaj zletajte in nasmejte pa bo otrok odnesel v družbo drugih slovenskih otrok, slovenske izraze. Igre, ki se jih otrok nauči slovensko se igra slovensko, če se igre nauči špansko, je zaman, da vpijete nad njim naj govori slovensko. Posebno športni učitelji imajo takoj za starši prvo odgovornost. Naj uče mladino novih, zanimivih iger, pa bo slovenščina postala del zabave. Isto je s petjem. Širjenje slovenskega besednega zaklada je pričetek rešitve, a do tega pridemo le, če z mladino živimo, se ji posvečamo in se z njo zabavamo — slovensko. Zgled vleče.

Dvanajstletna upornica

Dvanajstletna hčerka, ki je bila prej spoštljiva, si je naenkrat navzela navado, da redno odgovarja meni ali očetu. Morda je pri tem nanjo vplivala njena družba. Pri njeni starosti se bojim, da bi ta razvada kvarno vplivala na njen poznejši značaj ali da bi se iz napačne trme prekmalu osamosvojila. Vedno ima vse prav. Za vsako besedo ima že pripravljen ugovor. Kaj pravite?

Vsi starši vemo, da naši otroci odraščajo, pa nas vseeno presenetijo, kadar opazimo, da iz otrok postajajo mladostniki. Če nas ne bi otroci opozarjali na to dejstvo, ne le z rastočim telesom, marveč z vedno samostojnejšo osebnostjo, bi starši — takole do tridesetega leta — v sinčku in hčerki še vedno gledali otročička. Zato prične otrok sam, slej ko prej, boleč proces osamosvajanja. Trga se od staršev, čeprav jih ima rad, ker sledi klicu razvoja. Zadirčnost je ravno zunanji znak tega boja v mladostniku, ki čuti potrebo po rasti lastne osebnosti, ki jo mora odtrgati od očetovskega in materinega naročja, kamor ga drugi del narave še vedno vleče.

Otrok se ne zaveda, da je on, ki se odmika in raste, čuti le, da je oklep matrine ljubezni in očetove

skrbi preozek; seveda je pri tem popolnoma naravno, da reagira proti starejšim, ki ga „ne razumejo“, ki so se spremenili, itd. A to mine, ko se konča proces doraščanja. Ko se je otrok — že fant, dekle —, prepričal o svoji samostojnosti, o sposobnosti za življenje, postane strpen do staršev, če so ga ti v dobi krize razumeli. Strpnost, se kmalu spremeni spet v ljubezen, ki pa ni več otroška, marveč zrela — odrasla.

Vaša hčerka je na pričetku te poti. Ne zavirajte je, marveč pomagajte ji z razumevanjem in ljubeznijo, katero potrebuje zdaj bolj kot prej. A ljubezen naj ne bo v besedah in popuščanju. Zahtevajte od otroka spoštovanje in red. Obenem pa ne izgublajte živcev zaradi večkrat nepremišljene trme in jezikanja. Včasih pa z dekletom govorite mirno in ji pokažite, da razumete njen razvojni problem, da ste pripravljeni marsikaj potrpeti, a da mora tudi ona pokazati vsaj malo dobre volje. Taki in podobni mirni razgovori bodo verjetno pomagali, da bo kljub viharjem večkrat zasijalo sonce. Pa — ne pozabite moliti za svojega otroka; zdaj še posebno.

Pisanje . . . pisanje . . .

Težko je navaditi otroka na slovensko branje. Še težje, da bi slovensko pisal. Kako bi mogli izrabiti počitnice za to, da bi otrok vsaj nekaj samostojno slovenskega pisal?

Koliko pa je Vaš otrok star? Pomagajte mu, naj piše sorodnikom doma, pa ne le stari mami. Poišče

naj si vrstnikov v kaki dobri slovenski družini in prične z dopisovanjem. Da bo šlo bolje od rok, naj prične izmenjavati znamke, razglednice, plakete, zastavice, in tisoče malenkosti, ki vežejo mladino iste starosti po vsem svetu.

Kaj pa pisanje dnevnika? V to je treba vpeljati otroka med počitnicami. Seveda naj bo dnevnik velika skrivnost in mama naj brzda svojo radovednost, pomaga naj le, če je naprošena. A pazite, da bo pisan slovensko. Tekmovanje med otroci, kdo bo en teden pisal najzanimivejši dnevnik, lahko pomaga. Pa na branje ne pozabite. Brez branja ni pisanja!

Najprej konfort — potem otroci

Mladi bi nam verjetno očitali, da se jim starši premalo odpremo, da jim ne gredo naproti in da ne razumemo dovolj njihovih svobodnih odločitev n. pr. o študiju, o delu, o poklicu, o poroki s tem ali onim in s Slovincem ali tujcem, i. t. d. Kako naj bi jih uspešno spremljali v njihovem notranjem dogajanju? Priznam, da se včasih preveč pehamo za materialnim blagostanjem družine, pa ob tem nimamo časa (posebno očetje), da bi vsak dan prisluhnili tiho izgovorjenim ali iz strahu neizgovorjenim težavam doraščajočih sinov ali hčerk. Čutim, da nam že skoraj uhajajo iz rok, če ne bodo pravočasno čutili široko objemajoče in razumevajoče ljubezni mame in očeta.

Mladi imajo v marsikaterem primeru prav. Smo zaprti vase, večkrat obsedeni od materialnih skrbi, verjemo bolj v vrednost premoženja kot v moč dobrote in prijateljstva. Smo veseli, če nas mladi ne nadlegujejo in sebe varamo misleč: „Če so tiho, gotovo nimajo problemov.“ Mladina pa si mora sama priboriti spoznanje, pravilno ali ne, ki ga potem brani kot svoje. Ko pride do zapoznelega razgovora s starši, stojita generaciji že na nasprotnih bregovih. Če boste od malega z otrokom govoril ali se igral z njim pol ure na dan, verjetno ne boste slišali podobnih očitkov. Seveda velja tako očetu kot materi. Pazite pa, da ne bo razgovor podoben pridigi, samogovoru ali prisiljeni spovedi. Takt, ki ga rabiš pri tem, pa je sad modrosti in ljubezni. Oboje je Bog že položil v Tvoje srce, prosi ga dnevno, naj obe ti kreposti v Tebi rastejo, da ju ne zamorijo napuh, materializem in strah pred svetom.

In če Ti otroci že uhajajo iz rok? Čudežne formule ni. Prični danes, kar bi moral pričeti pred desetimi ali petnaistimi leti. Morda je v dušah Tvojih otrok več razumevanja, kot upaš verjeti.

Za našo stanovitnost

Bomo v sedanjem in v prihodnjih rodovih ostali verni?

Slavni francoski govornik Lacordaire je tako dejal o moči prvega krščanstva: „Kakšne sile je imelo na razpolago božje kraljestvo proti

cesarstvu, ki so ga pokrivali vojaški oddelki? Nobenih. Javne oblasti? Nikoli. Senat? Ta ni bil z njim. Ljudstvo? Tudi ne. Mogočne besede? Ni jih bilo. Visoko učenost? Niso je še imeli. Ali je bilo prvim kristjanom sploh dovoljeno, da se zberejo in se bojujejo, kakor eden proti stotisočem? Ne. Tudi to jim ni bilo dovoljeno. V čem je bila torej njihova moč? V tem, v čemer jo je našel Kristus. Izpovedovali so vero v njegovo ime in nato umirali, umirali danes, umiralj jutri, umirali poju-trišnjem, umirali vedno, to se pravi, premagovali so suženjstvo in nasilje z odločno in mirno svobodno odločitvijo za Boga proti češčenju cesarja. Zmagali so nasilje s krepostjo in za ceno velikih žrtev.“

To bi bil odgovor na Vaše vprašanje. Tudi mi bomo ostali stanovitni v veri samo, če jo bomo vsak dan znova odkupovali z velikodušnimi odpovedmi in dejanskim krepostnim življenjem.

Mešani zakoni ustvarjajo probleme

Luteranska Cerkev v Zvezni republiki Nemčiji je ugotovila, da se je leta 1968 40% luteranskih novoročencev poročilo z drugovercem, večinoma katoličanin. Pomešanost katoličanov in luterancev prinaša razne probleme. Ni čudno, da se v Nemčiji tako zanimajo za zблиžanje med katoliško in luteransko Cerkvijo in za cerkvene predpise o mešanih zakonih.

Ribičeve sandale

Ko so mu jo predstavili, jo je toplo pozdravil: „Ukazal sem, naj vas pokličejo, čim prej je mogoče, ker sem vedel, koliko morate trpeti.“

„Iskreno sem hvaležna Vaši Svetosti,“ je dejala Ruth, „in ne vem, kako sem se Vas drznila motiti. A v pismu sem že omenila, da gre za strašno stvar. Skoraj vse bodoče matere niso dovolj pripravljene za vse, kar bo porodom sledilo.“

Potemnil je suhi Cirilov obraz in živci okrog rane na obrazu so se začeli napenjati.

„Kaj pa naj bi jaz storil?“

„Na kakršen koli način, matere potrebujejo pomoči. Rabile bodo primeren prostor, kjer bodo te otroke lahko vzgajali, če jih same ne bodo mogle. Otroci bodo potrebni posebne nege. Pravijo mi, da itak dolgo ne bodo živeli, a v tem kratkem času bodo morali biti deležni posebne pozornosti, boljše povedano, posebne ljubezni.“

„In vi mislite, da jim Cerkev more omogočiti tak prostor?“

Ilustriral: Hotimir Gorazd
Morris West - Pavle Rant

„Mora ga omogočiti,“ je Ruth odločno dejala, „seveda, če res dela to, kar uči.“ Zavedla se je da je šla predaleč in je hotela ostre besede popraviti. „Saj veste, ženska sem in tisto noč ob porodu spačka sem se vprašala, kaj bi ukrenila jaz, če bi bila mati takega otroka. Mislim, da se ne bi najbolj vzorno obnašala.“

Ciril se je nasmehnil. „Menim, da se podcenjujete V vas je več poguma, kot si mislite. Sicer pa, povejte mi, koliko takšnih rojstev pa moramo v Rimu pričakovati?“

„Približno dvajset v prihodnjih dveh mesecih. Verjetno jih bo celo več.“

Molčal je nekaj časa, se nasmehnil in dejal:

„Dobro, bomo videli, če imam sploh kakšno oblast v Cerkvi?“

Pograbil je telefon in klical Tajništvo kongregacije redov, pod čigar vodstvom so delovali vsi redovi, vključno tudi usmiljenke-bolniške sestre. V kleni in stvarni obliki je prikazal celotno vprašanje in zatem vprašal: „Izmed vseh usmiljenk, bolniških sester, ki so zdaj v Rimu, katere so najbolj usposobljene in pripravne za vzgojo teh otrok?“

Na drugi strani žice je bilo slišati hreščoč glas in še zmeden povrhu. Cirilu se je okrog ust nabrala trdota mišic in z odločnim glasom ukazal: „Vem, da bo težko. Vse je pravzaprav težko. A gre za nujno delo usmiljenja. Če rabite sredstva, jih boste dobili. Vi pa poiščite primeren kraj, osebje

in opremo za oskrbo teh otrok. Povem pa, da mora stvar biti rešena v štiriindvajsetih urah.“ Takoj je odložil slušalko in dejal: „Pomirite se, poskrbeli bomo za bolniško oskrbo vseh, ki jo bodo potrebovali.“

„Iz dna srca sem vam hvaležna, Vaša Svetost.“

„Nasprotno, jaz moram biti vam hvaležen, gospodična. Sicer pa, povejte mi, ali vam lahko osebno kaj pomagam?“

„Ne bi mogla spraviti iz sebe,“ je Ruth odvrnila vznemirjena. „Zakaj se dogajajo takšne stvari, zakaj jih Bog dopušča?“

„Ko bi na to vprašanje mogel odgovoriti, bi bil jaz sam pravcati Bog. Verovati se pravi sprejemati, ne pa razlagati. Ko so me v Rusiji prvič zaprli, smo preživljali bridke čase. Bili so dnevi mučenj in surovosti. Neke noči so v mojo barako pripeljali človeka, ki so ga malo prej živinsko mučili. Nikdar še nisem kaj takega videl: samo kričal je, proseč jih, naj ga ubijejo, da bo že enkrat konec trpljenja. Priznam, obšle so me skušnjave, da bi mu pomagal. Takšna trpinčenja ponižujejo in ustrahujejo vse, ki jih morajo gledati, ne morejo pa nič pomagati. S tega stališča razumem, a ne oproščam zdravnikovo ravnanje v primeru, ki ste mi ga omenili. Skorajda bi se zdelo, da je s takšno poklonitvijo smrti zadoščeno namenom božjega usmiljenja. A ljudje nismo božanska bitja in zato ne moremo odločati ne

o življenju in ne o smrti.“ Postal je in zdelo se je, da se je zatopil v globoko premišljevanje.

Ruth Lewin je z vso spretnostjo hotela zvedeti konec. „In kako se je končala zadeva z mučenim, vaša Svetost?“

„V mojih rokah je umrl. Rad bi vam dejal, da je odšel spravljen z Bogom, a tega ne vem. Nisem se mogel preriniti skozi obroč trpljenja, da bi prišel do skrivnih kotičkov njegove volje. Enostavno: umrl je in ni mi kazalo drugega, kakor priporočiti njegovo dušo Gospodu. To je pa tudi edini odgovor, ki vam ga lahko dam.“

„Kakor tavajoč korak v temi,“ je pripomnila Ruth. „Mislim, da ga jaz ne bi mogla napraviti.“

„Saj ste ga že napravili!“

„Ne razumem vas.“

„Ne morete opravičiti zločina, čeprav gre za življenje spačka. Prišli ste pa k meni, iščoč pomoči za te nesrečne otroke.“

„Morala sem govoriti z nekom, ki bi utegnil pomagati.“

„Morda tudi to vsebuje pomen bolečine: prikaže nam našo lastno slabost in nam da slutiti, čeprav samo narahlo, oživljajočo moč Stvarnika.“

„Kako naj zasledim Boga v otroku, ki je podoben ribi?“

„To je zelo davna skrivnost, Ruth. Kako naj gledam Gospoda v preprostem tesarju, umirajočem in na križu pribitem?“

„S takim odgovorom se ne dam odpraviti,“ je rezko dejala Ruth,

„kajti na nek način mora vplivati tudi ljubezen.“

„Brez dvoma. Če skrivnost bolečine ni tudi skrivnost ljubezni, potem...“ Papeževe roke so se razklenile in stegnil jih je, kakor bi hotel objeti vse sveto mesto. „...potem bi vse bilo kakor lepa zgodovinska zgodba. Moje mučeništvo bi bilo pa najbolj primerna komedijantska zgodba.“

Papeževa odkritosrčnost je Ruth zmedla. Nepremično mu je zrla v oči in ga končno vprašala:

„Vaša Svetost pa tudi veruje, kar ste pravkar rekli?“

„Verujem.“

„Zakaj pa jaz v to ne morem verovati?“

„Meni pa se dozdeva, da že verujete.“ je dejal papež Ciril, „in zato ste tukaj. Ravnate tako kot verujoča oseba, dasi se še vedno bojujete z Bogom.“

„Ko bi le mogla vedeti, ali sem vredna ljubezni?“

„Zakaj neki si stavljate to vprašanje sama sebi, ko ga pa pogosto ne izrekajo niti ljubljanim osebam. Razumem vas, Ruth, ker sem nekoč sam šel po istih potih, kakor jih vi sedaj ubirate. Drug dogodek vam bom še povedal, potem pa prosil, da končava razgovor, ker me čakajo še drugi obiskovalci. Ko so pripravljali moj pobeg iz Rusije, so me iz ječe prepeljali v bolnišnico, ker sem bil že nekaj časa bolan. Zdravniki so se zame res pobrigali in užival sem vse ugodnosti. Po sedemnaistih letih trpljenja so tisti dnevi bili izredno

doživetje. Ni se mi bilo treba več boriti, lahko sem bral knjige in celo nekaj prostosti so mi dovolili. Čutil sem, da me imajo radi. In nekaj časa je trajalo, preden sem dognal, da me spet skušajo. Navadil sem se že čakati na bolniško sestro. Njen nasmeh in nega sta mi bili potrebni. Končno sem ugotovil, da sem samemu sebi povzročal napetosti, ki mi jih niti krvnik Kamenev ni umel priklicati. Zahotelo se mi je izkustvo človeške ljubezni. In kljub duhovniškemu stanu me je privlačila skušnjava zблиžanja s sočlovekom. Ali razumete, kaj sem vam hotel povedati?"

„Da, razumem, ker sleherni dan čutim isto.“

„Potem boste še nekaj več razumeli. Kdor prejema, kaže samo eno plat ljubezenskega zvona. Druga plat pa, tistega namreč, ki daje, je edina, ki dokazuje vrednost zvona. Če samo sprejemamo, ne moremo ničesar dati. Če pa se darujemo, potem vsakokrat obnavljamo vire svojih moči. To se mi je dogajalo in mi tudi pomagalo v trdnem vztrajanju vseh sedemnajst let v zaporu.“

„In nagrada za izkazano ljubezen, kje je?"

„Vi ste del te nagrade,“ je mehko dejal Ciril. „Vi in pa tisti otročički, ki jih bova skupaj ljubila. Pogosto se počutim tako osamljenega, kot se vi počutite. A velika razlika je med postavkama: biti sam in ne biti ljubljen. Če si osamljen, se naučiš

ceniti ljubezen in pa tudi, da ima ljubezen več oblik in da jo je včasih težko prepoznati.“ Dvignil se je in Ruthi ponudil roko. „Zdaj vas moram pa prositi, da odidete, saj se bomo itak še videli.“

Zdavnaj že je Ruth zavrgla oblast, ki jo je Ciril predstavljal, a zdaj je pokleknila, mu poljubila prstan in vsa hvaležna srkala besede blagoslova:

„Benedictio Dei omnipotentis descendat, Patris et Filii et Spiritus Sancti, super te et maneat semper.“

Ciril je videl neverjetno ironijo v dejstvu, da je njegova enciklika o krščanski vzgoji povzročila manj razburjenja kot pa izjava, ki jo je za Osservatore Romano podal o žrtvah nesrečnega zdravila. Vsi inozemski dopisniki so izjavo dobesedno sporočili svojim listom in tako v Evropi kakor v Ameriki so jo razlagali kot papežev nalog, da je treba vsa zdravniška sredstva in vso podporno moč Cerkve usmeriti v korist mater in otrok, ki jim je zdravilo pustilo tako usodne posledice.

Ves teden so se na papeževi delovni mizi kopičila pisma in brzojavke, v katerih so se škofje in laiki pohvalno izražali o započeti akciji. Nek kardinal mu je pisal: „Zelo verjetno je, da bo ta izjava vaše Svetosti izhodiščna točka novega apostolskega duha, se pravi, da bo Cerkev spet posegla v zasebno in javno življenje človeštva, uporabljajoč ta način socialne dejavnosti.“

Morda bi koga drugega takšno pisanje razveselilo, Cirila pa je resno začelo skrbeti, kajti tisk je šel preko globin nastalega vprašanja in se je omejeval samo na vsakdanje senzacije, ki so bile z njim v zvezi.

Po glavi so se mu podile različne podobe, ki si jih je ob problemu ustvaril: podoba žene, ki je mesece in mesece čakala v grozi in strahu, da bo povila spačka; podoba zdravnika, ki bi rad posegel v razvoj dogodkov pred žalostnim trenutkom; podoba nepravilno razvitega otroka in njegova usoda v letih, ko bo rasel in odraščal. Za vse bi bila kakršna koli socialna akcija s strani Cerkve že prepozno poseganje v dogodke. V najslabšem primeru bi bila celo podaljševanje trpljenja in brezupa. Naloga pa, ki je Cerkve v tem problemu čakala, je bila več kot zgolj dobrota nasproti prizadetim. Tem bi bilo treba dopovedati, da je njih prisotnost v neki posebni, pa dobro določeni zvezi s Stvarnikom.

Suho računajoč bi bil lahko vsakdo izmed tisočev duhovnikov, živečih v Rimu, zvest izpričevalec cerkvenega nauka, verno orodje dobrote in nad vse sočuten pastir. V resnici pa sta pojem duhovništva kot tak in njemu odgovarjajoča vzgoja odvrčala duhovnike od takšnih tragedij med ljudstvom.

Vzgoja! Da, vzgoja. Spomnil se je enciklike. Med številnimi čestitkami je bilo tudi nekaj silno

razburljivih pisem. Iz Nemčije mu je kardinal Pallenberg pisal:

„V največji spoštljivosti naprošam vašo Svetost, naj odredi pregled pravil in postopka Sv. sodišča. Vaši Svetosti je znano, da Nemčija odstopi v razpravo temu sodišču vsako leto silno velik del zakonskih primerov. V nekaterih je postopek trajal tri, štiri leta, kar pomeni za prizadete hude duhovne nevarnosti in hkrati kazenske težave... Dovoljujem si zato predlagati, naj bi namesto dolgotrajnega prevajanja vseh postopkov v latinščino, kar je tudi precejšnje denarno breme, vse primere predložili v živem jeziku.“

Zdelo bi se, da je med ravnanjem Svetega sedeža in ubojem otroka v kakršnem koli predmestju precejšnja razlika. A vendar so primeri, ki jih skrbno hranijo sodiščni arhivi, polni grozot ljubezni in nebrzdanih strasti. Sv. sodišču pripada naloga, izreči se o tem ali onem zakonu, ali je veljaven ali ne, vse pa v duhu črk zakonika in moralke. Sodišče vestno izpolnjuje svoje poslanstvo, a njegovi postopki so starinski in pogosto zavlačujoči. Število namешčencev, tako duhovniških kakor svetnih, je brez dvoma premajhno, da bi mogli opraviti vse delo z zadovoljivo hitrostjo.

Ciril se je krepko zavedal, da se je v Rimu treba najprej temeljito pripraviti, preden se lotiš sprememb. Zaznamoval si je v beležnici, da mora o stvari govoriti z Valerijem Rinaldijem, ki mu bo

znal dobro svetovati, zdaj ko ni več vprežen v politične spletke Cerkve.

Zatem je začel brati pismo, ki mu ga je poslal črni kardinal Raganbwe iz Kenije:

„Prepričan sem, da bomo v prihodnjih dvanajstih mesecih doživeli v Južni Afriki upor črncev proti belim. Če bo revolucija uspela, in nekateri znaki na to kažejo, je mogoče, da bo to konec krščanstvu vsaj za eno stoletje. V kratkem času pa, ki nam še preostaja, je nemogoče vzgojiti tudi najmanjšo skupino domačih duhovnikov. Zakaj ne bi torej mislili na vzgojo v rodnem jeziku slehernega pripravnika namesto v latinščini in zakaj ne bi tudi rodnih jezikov vpeljali v bogoslužje? Če bi to bilo dovoljeno, potem bomo zmogli vsaj nekaj domačinov v kratkem času vzgojiti v duhovnike, kakor si jih je koncil v Trentu zamislil. Vaša Svetost me bo razumela, da posegam po brezupnih ukrepih, a tudi živimo v brezupnem času...“

Spet je Ciril pomislil na encikliko o vzgoji. Ali ne bi prelomil z vsemi zakoni, če bi poznanje božje besede in podeljevanje sakramentov prepustil ljudem, samo na pol pripravljenim za sveta opravila, ostalo pa zaupal Svetemu Duhu? Saj vendar moč Svetega Duha v XX. stoletju ni nič manjša, kakor je bila v začetkih, ko je dvanajstim preprostim ribičem naročil, naj gredo po vsem svetu oznanjat pravo vero!

„Izredno natančno ste vse popisali, moj dragi prijatelj,“ je dejal Campeggio in občudovaje Fabra vse zapiske položil na mizo. „Brez dvoma je tole delo najbolj popolna Calitrijeva podoba, kar sem jih videl.“

Faber je zgrbančil ramena; nič ni bil zadovoljen sam s seboj.

„Kot časnikar sem začel s policijsko kroniko. Nekaj daru imam za take vrste opise. Ne bi pa mogel reči, da sem tudi ponosen na takšno delo.“

„Ljubezen je zelo drag predmet, se vam ne zdi?“ se je nasmehnil Campeggio, a v njegovih očeh ni bilo nikakršne iskricke smešnosti.

„Vsi podatki, zbrani v temle spisu, so me veljali tisoč dolarjev. In zelo verjetno je, da bom moral še kaj več potrošiti, če bom hotel dobiti podpisane izjave ene ali druge osebe, ki jih v zapisih omenjam. Tako bo šlo spet tisoč dolarjev! Rad bi pa vedel, če bi bili pripravljeni kaj več prispevati?“

Campeggio je molčal in gledal naravnost v Fabra. Potem je dejal: „Nič me ne prepriča, da bi vaš predlog v takšni obliki razpravljala. Lahko bi se ga dalo razlagati kot poizkus podkupovanja priča.“

„Tudi sam sem že na to mislil.“

„Si mislim, vi ste poštenjak, se preveč za svoje okolje. Ali pa tudi moje. Dajva, preglejva zadevo z druge plati. Kako mislite načeti

z razlaganjem celotne zadeve pred morebitnimi pričami?"

„V zapisniku sem označil dvoje imen. Obe osebi javno izpovedujeta svoj gnev proti Calitriju. Prva je nek igralec, ki že leto dni sem ne najde sebi primerne vloge. Druga pa je nek slikar. Calitri mu je včasih kril stroške te ali one razstave, zdaj ga pa ne podpira več. Oba preživljata počitnice v Positanu. Tja sem se mislil zapeljati med poletnimi počitnicami in ju obiskati.“

„Zakaj pa računate s tem, da vas bodo priče prosile za denar?“

„Ker je pač tako življenje!“ je odvrnil Faber, „vsi bi se radi okoristili s pravico.“

Campeggio se je s silo nasmehnul.

„Pripravljen sem vam dati še tisoč dolarjev. Nikakor pa nočem vedeti, kako jih boste uporabili.“

Faber se ni mogel zdržati in je malce pikro pripomnil: „Tako bo vaša vest ostala čista...“

„Če bi res radi vedeli vso resnico,“ je Campeggio začel pripovedovati, „moram priznati, da sem popolnoma zmeden. Vi imate vso pravico boriti se, da Chiara doseže svoje pravice. Menim, da imam tudi jaz pravico oddaljevati svojega sina iz Calitrijevega območja. Ker pa me mučijo dvomi o sredstvih, ki jih pri tem uporabljamo, prepuščam vam vse breme končne odločitve po vaši vesti. To je star latinski trik,“ je

končaval Campeggio, „a vi ste dober človek, prijatelj, in zaslužite ljubezen z manj težkočami.“

„Chiara je mlada, a ranjena; ko sva se spoznala, je bila skoraj na koncu sil. Tedaj se ji je zdelo, da bi bil jaz edini, ki bi ji zmozel dati vse, kar si je želela. Zdaj je spet zdrava, in jaz sem, ki jo potrebujem.“

„Pa se zaveda tega položaja?“

„To bi tudi jaz rad vedel. Do bra je in odkrita, že po naravi. A skupno življenje s Calitrijem jo je spremenilo. Zdi se, kako naj vam rečem, zdi se, da živi v mnenju, kot da so ji vsi moški dolžniki.“

„S čem se pa ukvarja, medtem ko vi delate?“

„Kaj pa delajo mlade in elegantne rimske gospe? Kosila, modne razstave, sprejemi, banketi. Zvečer se ji spet zahoče zabave. Nič nimam proti, a moči nimam več dovolj, da bi pet noči zaporedoma pretolkel v nočnih klubih.“

Bo še

Presenetljivo mesto

Center in raziskovanje javnega mnenja v Ljubljani je izdal poročilo o tem, kako pri nas ljudje vrednotijo razne poklice. Ugotovitve so naslednje: 1. zdravnik, 2. univ. proesor, 3. direktor, 4. duhovnik, 5. inženir, 6. politik, 7. oficir, 8. učitelj, 9. mišičnik, 10. obrtnik.

Svetovne novice

Pravoslavne univerze v Carigradu

V 15 obstoječih pravoslavnih Cerkvah je danes le šest verskih šol na visokošolski ravni. Grška pravoslavna Cerkev (8 milijonov vernikov) ima dve teološki fakulteti; romunska pravoslavna Cerkev (16 milijonov vernikov) ima dva univerzitetna inštituta; ruski patriarhat (70 milijonov vernikov) ima dve teološki akademiji in tri duhovna semenišča. Carigrad, Beograd in Sofija imajo po eno teološko fakulteto; aleksandrijska, jeruzalemska in sinajska Cerkev pa nimajo niti navadnega semenišča za višjo izobrazbo duhovnikov.

Smrt dr. Knausa

Svetovno znani avstrijski ginekolog prof. dr. Hermann Knaus, ki je istočasno kot Japonec Ogino odkril metodo naravnega uravnavanja rojstev, je umrl v začetku septembra lani v Gradcu (Avstrija), star 78 let.

Metodisti in katoličani

40 metodističnih voditeljev je ob vrnitvi iz Svete dežele obiskalo sv. očeta. Pavel VI. jim je govoril o potrebi notranjega spreobrnjenja, ki je edina pot do zedinjenja kristjanov. Omenil je, da bo v kratkem začela zasedati mešana katoliško-metodistična komisija. Prizadevala si bo iskati nove načine zблиževanja med obema verama.

Strašnejše od atomske bombe!

Ob obletnici eksplozije prve atomske bombe je 6. avgusta vatikanski radio predvajal intervju z očividcem, generalom jezuitskega reda p. Arrupejem. O Japonski je p. Arrupe dejal: „Strašne žrtve so Japonci pretrpeli zaradi atomskega napada. Toda še strašnejše so žrtve, ki jih nihče ne omenja. Sto tisoči, milijoni nedolžnih žrtev so ob-

sojeni po načrtovanem in uzakonjenem splavu. V 25 letih so tako pobili skoraj 50 milijonov nedolžnih življenj pred rojstvom. Japonska je v teh letih prešla od češčenja domovine, prednikov in cesarja do oboževanja gmotnega in tehničnega napredka, denarja, udobja in užitka. Dopuščanje tolikega ubijanja z dovoljevanjem splava je za Japonsko še mnogo bolj nevarno kakor atomska bomba.“

Samostojna Slovaška?

List „Rude pravo“ je v začetku avgusta t. l. zelo napadel duhovnike in škofo v tujini, češ da delajo za obnovitev samostojne Slovaške po Tisovem zgledu. Posebej omenja škofa Hnilico, vrhovnega dušnega pastirja Slovakov izven domovine.

Duševna škoda tablete

Kanadski zdravnik dr. Anderson trdi, da se je povečalo število samomorov pri ženah v Kanadi zaradi uživanja protispočetnih tablet. Hormon, ki je v teh tabletah, namreč pri nekaterih ženah povzroča duševno depresijo, potrlost.

Nepoznani spisi

V Armeniji deluje poseben inštitut, ki je zbral 10.450 raznih rokopisov. Rokopise verske vsebine so v turških preganjanjih Armencev iz samostanov raznesli na vse strani. Domnevajo, da so med njimi pomembni in morda doslej neznani spisi cerkvenih očetov.

Obletnica atomske bombe

6. avgusta je minilo 25 let, odkar je padla prva atomska bomba na Hirošimo (Japonska). Pod spominskim betonskim obokom je v sarkofagu zakopana listina z imeni 200.000 žrtev tega prvega atomskega napada. Na grobnici je napis: „Počivajte v miru, ta zmota se ne bo nikoli več ponovila.“

Poljska Mohorjeva družba

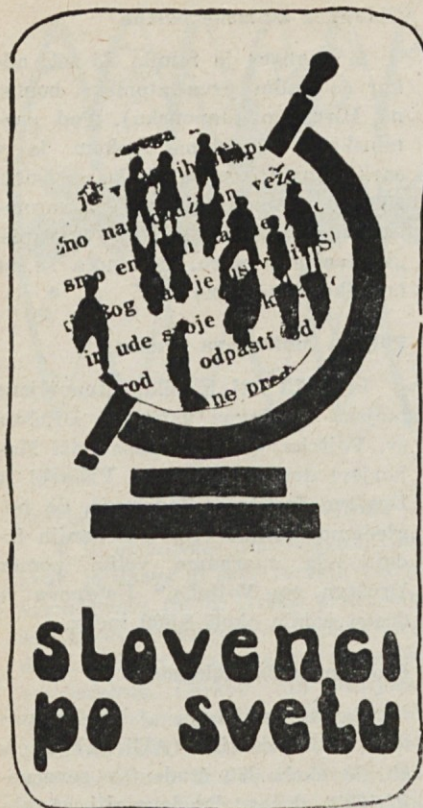
Pred 75 leti je bila ustanovljena poljska književna ustanova Društva sv. Vojteha, ki je podobna naši Mohorjevi družbi. Kardinal Višinski je Društvu čestital: „Zadostuje, da pogledamo seznam vseh dosedanjih izdaj, da spoznamo veliki pomen Društva sv. Vojteha.“ Ustanova je doslej izdala okoli 3.000 knjig.

Protī mešanim zakonom

Na 4. seminarju „islamske misli“ v Constantini (Alžirija) se je zbralo okoli 600 študentov severnoafriških držav. Predavatelji so obsojali „mešane zakone“, da so ti nevarni za obstoj arabskih družin in nasprotujejo mohamedanskim predpisom.

Skupaj s katoličani

V Vzhodni Nemčiji je skoraj 2000 evangeličanskih (protestantskih) cerkva, v katerih se zbirajo k božji službi tudi katoličani, ker nimajo svojih bogoslužnih prostorov.

Rim

V Rimu je 20. oktobra 1970 umrla m. Terezija Hanželič, dopolnila je 94 let življenja. Po rodu je bila štajerka s Hardeka pri Ormožu. Pri šolskih sestrah je dovršila učiteljišče in je potem ostala pri šolskih sestrah. 15. avgusta 1899 je sprejela redovno obleko in jo nosila 71 let. Nekaj časa je bila v Tomaju na Krasu, potem je uspešno delovala v Marijanišču v Ljubljani 28 let. Leta

1928 je prevzela novo ustanovljeno postojanko v Zemunu pri Belgradu. Sedem let nato je postala vrhovna predstojnica kongregacije šolskih sester; na tem mestu je vztrajala 21 let. To je bila najbolj plodovita pa tudi najbolj težavna doba njene-ga življenja. Do izbruha vojne leta 1941 je ustanovila trideset novih postojank na jugu in vzhodu Jugoslavije. Nemški napad na Jugoslavijo je ves ta obetajoči razmah kongregacije v hipu uničil. Prav tako so nacisti zaplenili materno hišo v Mariboru. M. Terezija se je zatekla najprej v Ljubljano, nato pa v Rim, kjer je z velikim trudom ustanovila novo materno hišo. Po letu 1945 so domači komunisti v Jugoslaviji uničili še to, kar so okupatorji pustili v Ljubljanski pokrajini. Tedaj je m. Terezija dala zatočiščne mnogim Slovencem, ki so se z begom rešili in prišli v Rim. L. 1954 je m. Terezija kupila na cesti Faresina hišo, kjer je nato zrastle sedanja generalna hiša. V avgustu 1956 je odložila težko breme vrhovnega predstojništva in se umaknila v ulico dei Colli, kjer je sedaj v Bogu zas-pala. Bog ji bodi plačnik za njeno delo!

Avstrija

V septembru je predsednik slovenske škofovske komisije za izseljenska vprašanja g. škof dr. Stan-ko Lenič obiskal Slovence v Linzu. Slovenci so škofa sprejeli v farni cerkvi v Kleinmüchnu, kjer jim je g. škof po petih litaniyah podelil blagoslov. Takoj nato so se zbrali

v dvorani, kjer so g. škofa pozdravili in se mu zahvalili za obisk. V nedeljo, 20. septembra, so Slovenci šli na romanje na Pöstlingberg, kjer je g. škof dr. Lenič imel zanje sv. mašo in je med sv. mašo podelil njihovim otrokom zakrament sv. birmе. V cerkvenem govoru je pozival rojake, naj ostanejo zvesti Bogu in narodu, pa tudi svoji slovenski skupnosti zunaj domovine. Nato je še posebej nagovoril birmance.

Isto nedeljo je g. škof dr. Lenič obiskal tudi Slovence v Salzburgu. Slovenci, ki žive na Salzburškem, so se zbrali v cerkvi azila Riedenburg, kjer je enkrat na mesec slovenska maša. Ljubljanski pomožni škof dr. Lenič jim je maševal in pridigal. Po maši so v sestrski dvorani Slovenci pozdravili visokega gosta in se mu zahvalili za obisk. G. škof se je dalje časa pomudil med njimi v prijaznem razgovoru. Drugi dan je g. nadškof dr. Macheirer sprejel škofa dr. Leniča in msgr. Kunstlja in se z njima razgovarjal o položaju slovenske Cerkve doma in po svetu.

Združene države Severne Amerike

Kulturna društva v Euclidu so priredila koncert v Slovenskem društvenem domu; društvo Naša zvezda pa je istotam uprizorilo igro na prostem.

Holandska

Slovenci iz Heerlerheide in Brunssuma so 13. septembra svojemu dušnemu pastirju g. Vinku Žaklju, za njegov srebrni mašni jubilej pri-

pravili prijetno presenečenje. Pred mašo so ga počakali v dvorani šolskih sester in mu zapeli: Srebrnomašnik bod' pozdravljen! Dečki in deklice so ga pozdravili z lepo deklamacijo in šopki cvetja in tudi vsi ostali so mu izrekli svoje čestitke. Potem so šli v kapelo, kjer je srebrnomašnik opravil sv. mašo in mu

Bavarska

Po končanih počitnicah se je med bavarskimi Slovenci začelo živahno versko in prosvetno delo: pevske vaje, mladinski razgovori, skioptično predavanje, debatni večer. 11. oktobra so se zbrali Slovenci v dvorani Bürgerbräukeler na vinsko trgatev, katere se je udeležilo veliko število rojakov. Tudi udeležba na romanju v Altöttingu je bila lepa; z vseh krajev Bavarske so prišli slovenski rojaki.

Kanada

Slovensko letovišče pri Sv. Treh Kraljih je dobilo nov bazen, kar je obisk slovenskih letoviščarjev močno poživilo. Rojakom se je kraj tako priljubil, da v bližini najemajo zemljišča in si grade počitniške hišice, tako da nastaja tam poletna slovenska vas. — V dvorani župnije Brezmadežne je imela občni zbor slovenska podporna organizacija „Bled“, ki je ena prvih slovenskih organizacij v Kanadi in je že opravila veliko dela v prid slovenske skupnosti. — Župnija Brezmadežne je v septembru praznovala desetletnico svoje ustanovitve.

Od prekinitve do zopetne vzpostavitve diplomatskih odnosov

Kot znano, je leta 1952 Beograd pretrgal diplomatske zveze z Vatikanom, ker je le-ta imenoval zagrebškega nadškofa Stepinca za kardinala. Pregarjanje katoliške Cerkve v Jugoslaviji je malo zatem doseglo nove najvišje točke. Poskusi beograjske vlade, da bi uredila odnose s katoliško Cerkvijo v direktnih pogovorih z jugoslovanskimi škofi, so propadli, ker ta ni bila pripravljena omiliti pritisk na katoliško Cerkev. Šele v kasnejših letih je Beograd pokazal več strpnosti.

Leta 1964 je notranji razvoj v Jugoslaviji dozorel do tiste stopnje, da sta mogli obe strani — Beograd in Vatikan — v obojestranskem interesu podpisati protokol. Sedaj je razvoj pripeljal do popolnih diplomatskih zvez.

Želje Vatikana in Beograda

Zdi se, da je šlo za zopetno vzpostavitev diplomatskih odnosov pre-

cej bolj Beogradu kot Vatikanu. Gotovo je hotel režim s tem vsaj nevtalizirati nacionalno misleče katoličane v Sloveniji in Hrvaški pri notranjem sporu glede centralizirane ali decentralizirane gospodarske reforme in glede večje udeležbe posameznih republik o zunanjih vprašanjih. Pa tudi na zunaj si obeta Beograd od tega porast prestiža. Vatikanu gre na drugi strani za to, da bi z vzpostavitvijo stikov Cerkvi v Jugoslaviji izposloval kar najbolj nemoteno delovanje in da bi s sličnimi potezami tudi v drugih komunističnih državah vsaj v neki meri isto dosegel.

Značilno je, kar je rekel tajnik za javne zadeve v vatikanskem državnem tajništvu msgr. Casaroli ob tem dogodku dopisniku zagrebške RTV: „Cerkev... zase ne zahteva nobenih posebnih pravic, ampak le tako velik svoboden prostor, da bo mogla razvijati svoje poslanstvo. Jedro problema je prav v tem... Priznati je treba, da si Cerkev želi še širšega.“

Kaj obsega širši prostor svobode?

Ta širši prostor svobode je mogoče čisto konkretno opisati s kar celim katalogom želja Cerkve, ob katerih izpolnitvi se bo pokazalo, koliko je Beogradu za mir ne le z Vatikanom, ampak tudi z njo. V ta katalog spadajo med drugim naslednje želje:

— sprememba državnega zakona o splavih,

— odprava omejitev pri poučevanju verouka (doslej ga je dovoljeno učiti le v cerkvah in zakristijah),

— neytralnost pouka v šolah, brez vsiljevanja marksizma,

— neovirano delo z mladino,

— odprava diskriminacije bogoslovcev (edino ti od vseh akademikov morajo odslužiti poln vojaški rok in edino ti niso avtomatično zavarovani po svojih starših),

— dovoljenje verskih in dobrodelnih organizacij,

— neovirano dušno pastirstvo molnikov in jetnikov,

— odprava diskriminacije aktivnih katoličanov, katerim je dostop do vodilnih položajev v družbi zabranjen,

— pristop Cerkve k radiu in televiziji in poročanje o cerkvenih in verskih problemih tudi v svetnem tisku,

— priznanje cerkvenih praznikov, zlasti božiča,

— vrnitev imovine Cerkvi, ki ji je bila po vojni odvzeta,

.. — neovirana gradnja cerkva,

— uporaba javnih dvoran za cerkvene prireditve.

Odgovor na te upravičene želje Cerkve bo pokazal, koliko resnične volje po pravičnem sožitju je navdihovalo omenjeno diplomatsko potezo beograjskega režima.

Naša luč, 19, št. 8.

Misijonska nedelja v Sloveniji

Ljubljancane je ves teden pred nedeljo navduševala za misijonsko delo misijonarka s. Marjeta Mrhar. Z Madagaskarja je prišla po dolgih letih odsotnosti v domovino na dopust, toda porabila ga je za predavanja o slovenskem misijonu na Madagaskarju in o pomenu današnjega misijonstva na splošno. Predavala je skoraj v vseh ljubljanskih župnijah in povsod se je k njenim predavanjem zbralo številno farno občinstvo. Govorila je tudi na glavni misijonski prireditvi v cerkvi sv. Jakoba. To so na misijonsko nedeljo pripravili skupaj bogoslovci in študentje veroučnih skupin.

Tudi bogoslovci v Mariboru niso hoteli zaostati za Ljubljano. Prav ob istem času so v stolnici opozorili verne Mariborčane, kaj zahteva od današnjega kristjana misijonska dolžnost.

MOLITVENI NAMEN

Molimo v mesecu januarju zato, da bi novo leto 1871 preživeli v božji in medsebojni ljubezni.

Pevsko-glasbeni festival

V soboto, 31. oktobra, je bil v veliki dvorani Slovenske hiše festival pesmi in glasbe, ki sta ga priredili mladinski organizaciji SFZ in SDO. Od zamisli in priprave odra pa do izvedbe vsega festivala je bilo vse v režiji mladine.

Po pozdravu zvezne predsednice SDO Marije Zorec se je odvijal dvo-delni spored. Napovedoval je posamezne točke Andrej Fink. Nastopilo je 41 mladih moči. Spored je bil eklektičen. Obsegal je igranje na klavir (Zorislava in Janez Gris, Marika Geržinič in Mirjam Jereb), slovenske narodne pesmi, mednarodne popevke in moderne ritme. Odlikovala sta se predvsem oktēt Ivana Cankarja iz Berazategui-ja in zbor moronskega krožka SDO.

Peta obletnica v Berazategui

V nedeljo, 15. novembra, je bilo v Slovenskem domu v Berazategui slavje 5. obletnice blagoslovitve doma in ponovitve srebrne maše g. Jožeta Guština. Ob pol dvanajstih je bila koncelebrirana maša srebrnomašnika, s katerim sta somaševala msgr. A. Orehar, ki je tudi pridigal, in dr. A. Starc. Po maši je goste in vse navzoče pozdravil g. Ivan Korošec, predsednik doma g. Jože Vidmar pa je v govoru omenjal oba dogodka. Po kosilu in prijateljskem kramljanju se je razvijal popoldanski program, ki ga je povezoval g. Korošec. Predsednik ZS g. Božo Starriha je čestital berazateški skupnosti, duet Rudi in Nevenka Vidmar

Spomin vseh vernih rajnih

Na praznik vseh svetih in na dan vseh vernih rajnih se je zbralo veliko rojakov k skupnim pobožnostim za rajne, ki so bile v Slovenski kapeli in na pokopališčih Chacarita, San Martin, Olivos, San Justo in Villegas, kjer je pokopanih že več Slovencev.

sta zapela dve pesmi, mladinski kvartet je recitiral v slovenščini odlomek iz Martina Fierra, dekliški zbor s Pristave pod vodstvom ge. Anke Gaserjeve pa je zapel 5 pesmi. Po govoru g. Miloša Stareta je oktet Ivana Cankarja pod vodstvom g. Jožeta Omahna zapel štiri pesmi, spored pa je končala skupina deklet z rajalnim nastopom. V prijetnem domačem vzdušju so številni rojaki ostali do poznega večera.

Mladinski dan

Na Pristavi v Castelarju je bil v nedeljo, 8. novembra, mladinski dan. Ob 11 je začel z mašo dr. A. Starc, ki je v pridigi govoril o poslanstvu mladinskih organizacij in naše mladine. Popoldanski program se je začel ob štirih in se razvijal do večera. Na mladinskem dnevu pokažejo otroci slovenskih osnovnih šol pod vodstvom svojih voditeljev, kaj so se naučili preteklo leto. Nastopajo tudi skupine fantov in deklet s športnimi vajami.

Po dviganju zastav sta pozdravila vse navzoče predsednik SFZ Miha Stariha in predsednica SDO Marija Zorec. Športni program je obsegal nastop deklic iz Morona z ritmično vajo; folklorni ples Rezičanka, ki so ga pod vodstvom ge. Vivodove izvedle deklice 3. starostne dobe vseh slovenskih šol; nastop dečkov iz zadnjih razredov slovenskih osnovnih šol pod vodstvom prof. Francija Sušnika; telovadni nastop gojencev Rožmanovega zavoda pod

vodstvom Marka Zupanca; vajo s paličicami deklet iz Ramos Mejie pod vodstvom Bernarde Opekove; telovadni nastop fantov na orodju iz Slovenske vasi; ritmično vajo fantov in deklet iz San Justa ter finalo v odbojki med Ramoščani in Morončani.

Ob koncu je bila razdelitev pokalov letošnjih mladinskih dni, nato pa še družabna prireditev.

Koncert združenih pevskih zborov

Zedinjena Slovenija je kot zaključno proslavo 25-letnice smrti naših junakov in našega zdomstva priredila v soboto, 7. novembra, v Slovenski hiši koncert cerkvenih pesmi združenih slovenskih pevskih zborov v Velikem Buenos Airesu.

Osem pevskih zborov se je združilo pod dirigentom g. J. Omahnom: Oktet Ivana Cankarja iz Berazategui (Jože Omahna), moški zbor iz Carapachaya (Vinko Klemenčič), pevski zbor Gallus (Anka Savelli-Gaser), pevski zbor iz Lanusa (Ivan Mele), pevski zbor iz Ramos Mejie (Gabrijel Čamernik), pevski zbor iz San Justa (Štefan Drenšek) in pevski zbor iz San Martina (Slavko Rupnik).

Prvi del koncerta je obsegal 11 pesmi cerkvenega leta, drugi del pa 11 Marijinih pesmi. Sceno je pripravil arh. Jure Vombergar, povezoval in napovedoval je dr. Jože Krivec, na orglah pa je spremljala ga. Anka Savelli-Gaser.

1971

duhovno življenje la vida espiritual

UVODNIK	Ob novem letu 1971	1
BOGOSLUŽJE	Novosti o cerkvenem letu	21
SODOBNA VPRAŠANJA	Četrty svetovni dan miru	2
	Razlaga okrožnice Humanae vitae	8
	Problem holandskega katekizma	12
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	15-letnica CELAM-a	6
	Versko stanje v ZDA	11
	12 let Cerkve v misijonih	17
	Perú potrebuje duhovniških poklicev	23
	Cerkev v 1. stoletju	24
	O vernosti mesta Rima	30
	Cerkev na Češkoslovaškem spet v nevarnosti	31
RAZNO	Razgovor z izs. duh. Janezom Grilcem	18
	Zborovanje mešanega odbora katoličanov in Msgr. Sheen o duhovnikih, ki zapuščajo Cerkev anglikancev	26
	V Rusiji od 1945 do 1970	26
	Iz dveh kontinentov	30
ZA MLADINO	Ali se znaš nasmehnuti?	32
	Moja zgodba	33
	Mladi pišejo	37
	Mladinska pošta	39
V DRUŽINI	Pred trikrat križanimi vrati	41
	Verska vzgoja	43
	Samo za moške zakonce	44
	Samo za ženske	44
	Družinska pošta	46
ROMAN	Ribičeve sandale	49
NOVICE	Svetovne novice	56
	Novice iz Slovenije	60
	Med namj v Argentini	62

Leto XXXVIII.
številka 1

Januar 1971
Enero Nº 1

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzija, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah znaša pesov 34.—; v ZDA in Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šilingov; v Italiji 2.800 lir; druge protivednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: Jožejka Debeljak Žakljeva.

